

říjen
2012

DOBRODRUŽSTVÍ NA MÍRU
zprávy z otevřených akcí (2, 4, 5)

VÍKEND ZLATÉ FAZOLE
reportáž ze setkání oddílů (10, 11)

JSOU VÁM CIZÍ SLOVA VLASTNÍ?
kvíz (22)

Dobrodružství na míru

Máme za sebou jednu z největších pionýrských akcí poslední doby – festival otevřených akcí ve dnech 8.–16. 9. 2012. Během tohoto týdne připravily pionýrské skupiny a oddíly po celé republice pro děti a jejich rodiče téměř dvě stovky příležitostí nejen se zabavit a zažít něco nového, ale také vyzkoušet činnost v oddílech a najít si vhodnou volnočasovou aktivitu do budoucna. Jak se první akce projektu Dobrodružství na míru povedla? Posuďte sami ze zpráv od jednotlivých pionýrských skupin.

JÉ, TATI, KŘEMÍNEK! JŮ, A MUCHOMŮRKA! •

Volal malý capart a hrnul se dopředu, aby si postavičky lépe prohlédl. Splnit úkol, vybrat si odměnu a hurá dál. Tak nějak to vypadalo v sobotu 8. září v Týnci nad Labem. Každoročně tu pionýři z oddílu Kamarád připravují „Pohádkový les“, do kterého zvou malé i velké.

Křemílek a Vochomůrka, Shrek s Fionou, pesek a kočička, krtek, myška a zajíček, vodník, čert a mnoho dalších si pro děti připravili úkoly. Mohly si vyzkoušet, jak se vytahují knedlíky z hrnce, loví rybičky, shazuje plechovka proudem vody... U tygra prokazovaly svou obratnost proskakováním obručí a u čerta ručkovaly po laně nebo hrály kostky. Kdo úspěšně splnil úkol, dostal odměnu – například pohádková chytrá liška za správně zodpovězené otázky rozdávala dětem placky. Ne bramborové, ty s figurkami Dobrodružství na míru.

Ostatně úlohy na stanovištích byly svým způsobem podružné, podstatné bylo, že letos trasu dlouhou 4,5 kilometru prošlo přes 400 dětí a rodičů. A to je spousta návštěvníků, kteří zjistili, že Pionýr je pro děti otevřený!

Jana Fišerová, 1. PTS Táborník

„MAMI, JÁ TO CHCI TAKY ZKUSIT!“ •

Přemlouvala holčička v růžových šatečkách maminku. Když získala souhlas, vrhla se po hlavě do dlouhého látkového tunelu. Zda šatky přežily tuto strastiplnou cestu, nemůžeme potvrdit, jisté však je, že bílé leginy získaly svěží zelený vzorek na kolennou. Ale za ten zážitek to určitě stálo.

V úterý 11. září sluníčko lákalo k procházce. Ten, koho vylákal až ke Kubánskému náměstí v Praze 10, mohl být dosti překvapen, když potkal ve stínu stojícího Kentaura, kousek dál se v celé své kráse předváděl „Oblud“ a na úplném konci odpočívala obrovská želva Morla, vše postavy z Nekonečného příběhu, letošní celotáborové hry letního tábora 188. PS T. O. Bobříci.

Po ploše se pak procházeli motýlci, kočičky a jiná zvířátka. Malování na obličej mělo velký úspěch, hlavně u děvčat všeho věku. Zabít draka, projít bludiště, vyrobit největší bublinu, překonat lanový most nebo si vyrobit voňavý pytlíček s mateřídouškou patřilo mezi další aktivity, při nichž děti vydržely u Bobříků na návštěvě často déle než hodinu.

„Bobří tahák“ pořádali Bobříci již druhý rok, stejně jako loni za finanční podpory Magistrátu hlavního města Prahy a nově se záštitou starosty MČ Praha 10. Akce byla zapojena i do pionýrského projektu Dobrodružství na míru.

Jana Ptáčková, 188. PS T. O. Bobříci

foto na titulní straně: Miroslava Tolarová

3

Víkend Zlaté fazole

1

Dobrodružství na míru
fotoreportáž

2

Dobrodružství na míru
reportáž

4

Na slovíčko s předsedou
o pionýrství a hledání

6

Z jednání orgánů Pionýra
informace ze zářijových jednání ČRP,
VV ČRP a poradý předsedů KOP

7

EDS ve Velké Británii
zahraničí

8

Oslava státního svátku zábavně
Klíčení – příklad dobré praxe

9

Víkend Zlaté fazole
reportáž ze setkání oddílů

10

Sami o sobě
zprávy ze sdružení

12

Geopozvánka
Pionýrský geocaching
v okolí Vižňova u Meziměstí

14

Táborový koutek
zprávy z letních táborů

15

Jarmark
nápadů, námětů, nabídky

16

Vzdělávání
Jak na hodnocení dobrovolníků?

17

Jak na to?
Jak se zapojit do akcí,
programů, projektů...

18

Informace z (o) ústředí
výsledky Českého dne proti rakovině

20

Občanský zákoník
Co přináší nového?

21

Jsou vám cizí slova vlastní?
kvíz

22

Kaleidoskop
výročí a zajímavosti

23

Lapače snů
námět na rukodělnou činnost

24

Lepší pozdě nežli později

Je to tak, toto číslo je zpožděné. Ač jsem příčiny zpoždění nemohl příliš ovlivnit, omlouvám se za něj. A protože na nic víc ani není místo, popřeju vám, abyste si i v tomto čísle našli něco, co vás právě zajímá.

Jakub

NEPŘEHLÉDNĚTE! Termín Kamínek vyhlášen

Nepřehlédněte termín Kamínek 2013. Další ročník největší vzdělávací akce v Pionýru proběhne ve dnech 12.–14. 4. 2013. Další informace pro vás připravujeme.

Seminář revizorů

Revizní komise Pionýra ve spolupráci s ÚPVC připravuje seminář pro revizory KOP a PS a všechny další zájemce o tuto oblast.

Kdy a kde: 12.–14. 4. 2013 v rámci akce Kamínka

Seminář bude zaměřen na metodiku revidování – náplň práce revizora, obsah revize hospodaření, zaměření na solventnost a bonitu. Ukáže pojetí kontroly jako procesu zjišťování rozdílů mezi reálným a žádoucím stavem. Poskytne i přehled o změnách, které přináší nový občanský zákoník pro sdružení. Těšíme se na vaši účast.

V případě dotazů kontaktujte předsedkyni RKP Marcelu Hrdličkovou: marcela.hrdlickova@seznam.cz., tel. 777 793 675.

KALENDÁRIUM | nabídkový plán akcí a soutěží

16.–18. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Folklorní tance	Chotěboř	KOPkV
17. 11. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – ProRock	Praha	POP
23.–24. 11.	Pionýrský Sedmikvítek – Tance	Holešov	PS M. Očadlíka, SVČ Holešov
11.–13. 1.	Pionýrský Sedmikvítek – Literární část, Rukodělná část	Holešov	PS M. Očadlíka, SVČ Holešov
1.–3. 2.	Ledová Praha	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
2. 2.	Koncert Děti Dětem	Praha	Nadace Dětem 3. tisíciletí, Pionýr
7.–9. 6.	Republikové setkání pionýrských oddílů	Plzeňský kraj	PIKOP
16. 11.	VIII. výroční zasedání Pionýra		Pionýr
1. - 2. 2. 2013	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta, Melodie	Praha	96. PS Veselí medvědi
12. – 14. 4.	Kamínka		Pionýr
20. 4. 2013	Turnaj o český pohár v ringu	Dolní Slivno	1. PTS Mladá Boleslav

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PVC (VÝBĚR)

KOV + KIP

19.–21. 10. Červená Voda Pardubické PVC

19.–21. 10. TZ Skavsko u Morkovic Zlínské PVC

Školení hospodářů

10. 11. Pardubice Pardubické PVC

MOZAIKA PIONÝRA – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. | Uzávěrka tohoto čísla: 15. 9. 2012. | Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. | Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 ppi. | Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). | Grafická úprava: Matěj Feszanciz – www.feszanciz.cz | Tisk: BOFTISK Nymburk. | Distribuce: Postservis. | V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. | Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Dvě dobrodružství

Měli jsme dvě akce k Dobrodružství na míru, a to v termínech 10. 9. 2012 a 12. 9. 2012. V pondělí v obci Hýskov a ve středu na hřišti fotbalového klubu Cembrit v Berouně. Na obou akcích jsme skládali papírové vlaštovky, které na závěr vzlétly jako symbol rozloučení s létem a přivítání podzimu. V průběhu akcí se děti učily hrát pro nás novou hru Kin-ball. Účast v Hýskově i Berouně byla přes 250 dětí.

Petra Zavadilová, PS Beroun-Závodí

Zábavné odpoledne s PS Březová

V neděli 9. 9. 2012 jsme pro děti z Březové a blízkého okolí uspořádali zábavné odpoledne. Naše vedoucí nejmenších Broučků si oblékla masku pionýrského psa a „lovila“ nové děti. Každý účastník „vyfasoval“ startovní list a vyrazil na připravenou trasu. Po cestě si vyzkoušel chůzi na kopýtech, lyžování ve dvojicích, házení na plechovky, skákání v pytlích, střelbu ze vzduchovky a luku, doplňoval pohádkový kvíz, poskládal origami a nakonec čekalo malé lanové centrum. Po úspěšném splnění všech úkolů dostaly děti sladkou odměnu, drobnost na památku a pozvánku na schůzku oddílu. Většina dětí potom zůstala v lanovém centru nebo v klubovně, kde byly připraveny deskové hry a fotky z činnosti. Poděkování patří městu Březová za propagaci akce a také všem dobrovolníkům, kteří se na přípravě a zajištění podíleli.

Martin Düringer, PS Březová

Dobrodružství na míru v Hradci

V sobotu odpoledne se děti nemohly dočkat Pohádkového lesa. Na připravených stanovištích je pohádkové postavy odměňovaly za dobře splněné úkoly a soutěže. Pohádkový les navštívilo přibližně 80 dětí, což je pro tak malou obec, jako je Hradec, velkým úspěchem.

Lucie Rašková, PS Hradec

Dobrodružství na míru v Hrádku vyšlo na výbornou

Naši vedoucí připravili pro děti, rodiče i další zájemce páteční odpoledne plné aktivit v lese za Hrádkem. Každý mohl vyzkoušet své dovednosti nebo se bavit různými ukázkami. Všichni byli mile překvapeni, že na torzu po letos vyhořelé chatce již stojí rozestavěná nová. Díky městu Hrádek budou mít děti do konce září střechu nad hlavou. S dobrou náladou zhruba 150 účastníků vyrábělo suvenýry, skládalo různé hlavolamy, odpovídalo na kvízové otázky nebo dovádělo s horolezeckým lanem. Drobota měla svůj koutek, kde měla skluzavku, trampolínu, míčky a překážkovou dráhu. Svou činnost zde nabízelo Klubíčko, které sdružuje maminky s dětmi zhruba do tří let, i jednotlivé oddíly, zaměřené např. na rybaření, požární ochranu, karate a policejní přípravu. Pohodu doplnilo výtvarné studio, kde si mohl každý pomalovat obličej. Adrenalinový zážitek všem připravil náš bývalý člen Richard Mošna, který předvedl půlhodinovou kaskadérskou jízdu na čtyřkolce. Mladší děti se vozily na poníkovi jedné z maminek. Uprostřed všeho dne byl táborák na opékání špekáčků. Celé prostranství bylo lemované vývěskami s fotografiemi z činnosti a k dispozici byly některé skupinové kroniky. Byla to pěkná tečka za letní činností a veselý rozjezd do nového školního roku.

Vlasta Vasková, Pionýr Hrádek

Na kole i koloběžce

Scházíme se ve školní třídě, v tělocvičně, venku, jezdíme na víkendy na naši táborovou základnu v Zelené Lhotě, jezdíme na vodácké víkendy, jezdíme na zimní i letní tábory, na podzimky i Velikonoce.... Děláme všechno jako normální pionýrský oddíl, jen bez klubovny. A přesto jsme chtěli lidem z našeho města ukázat, jak si na schůzkách hrajeme a co všechno děláme. Uspořádali jsme tedy akci Na kole i koloběžce. V pátek 14. 9. 2012 jsme na hřišti vymysleli trasu pro děti na kolech, koloběžkách

ale i kolečkových bruslích. Jízda zručnosti měla několik překážek – první překážka (velká louže) se vytvořila deštěm, následovaly úkoly jako: převést kelímek s vodou a nerozlít ho, projet vyznačenou rovnou dráhu, jízda do kopečka a z něj, přejet přes kládu, podjet pod tyčí, slalom a přesné zastavení ve vymezeném prostoru. Kdo jízdu zvládl, což byly všechny děti, dostal diplom a pravou pionýrskou skládací čepici. Akce měla úspěch, přijelo 55 dětí s kolem, koloběžkou nebo na bruslích a trasu si chtěly projít i děti „bez kol“, kterých bylo také kolem padesátky. Na přilehlých plochách bylo ještě několik stanovišť: skákání v pytlích, střelba na branku, hod do koše, velké mikádo, prolézací tunel, hod na dřevěné tyčky, chůze na chůdách. Rozdali jsme i pár nových přihlášek do oddílů, uvidíme, kolik jich přijde. Akce se všem líbila, a tak vznikl nápad ji uspořádat „zase příště“.

Ivana Mochurová, PS Jitřenka Kdyně

Klubovna v říši fantazie

I naše Pionýrská skupina Veteráni Kladno zpřístupnila svou klubovnu veřejnosti. Ve dnech 11. a 13. září se naše klubovna

nechala unést na vlnách fantazie a místo běžných oddílových vedoucích jste zde mohli potkat nejrůznější postavičky. Jmenujme alespoň některé z nich, jako například Šmoulu, královnu, profesorku McGonagalovou, Pejska a Kočičku, nebo Koblížka. Pro děti byly připraveny hry a soutěže jako jsou twister, kuželky, chůdy, kriket, tangramy, deskové hry, foukačka nebo hod na cíl.

V obou dnech nám přálo počasí, a tak jsme mohli využít i prostorů před klubovnou. Na děti po absolvování všech úkolů čekaly drobné odměny a hlavně průvodní informace k plánovaným akcím a kroužkům a kontakty na nás. Nechybělo ani seznámení s naší dřívější činností. Doufáme, že všem účastníkům tato akce utkvěla v paměti a setkáme se s nimi v co nejbližší době.

Pepa Chládek, PS Veteráni Kladno

Den otevřených kluboven

Zatímco se maminka ještě vybavuje s vedoucím u stánku s letáčky, její dítě už se zájmem obhlíží opičí dráhu nachystanou na dvorku před klubovnou PS J. A. Komenského. Jedno, dvě zatahání za ruku a už má svolení a míří na start k dalším zájemcům o zdolání rekordu tratě.

Dráhou, která prověřila fyzickou zdatnost, prošlo za den okolo 40 dětí (a také vedoucích). Ve druhém kole se zájemci pořádně zapotili na tanečních podložkách a nakonec si vyzkoušeli slalom na koloběžce. Třešničkou na dortu pak jednoznačně byla skákací tyč, kterou si zkusila jen hrstka soutěžících, kteří měli ještě dostatek sil. Odpočinout si pak všichni mohli v postavených stanech.

Ten, kdo vydržel až do čtyř hodin (nebo si správně načasoval příchod), si mohl s ostatními dětmi pravidelně docházejícími do oddílu zahrát kolektivní hry v kruhu.

Oddíl Stopa, PS J. A. Komenského

Je Pionýr barevné sdružení?

Každoročně v září otevíráme naše oddíly a kluby osvěd-

čenými akcemi. Pro sportovní klub Fit pořádáme turnaj ve stolním tenisu, další oddíly a kluby startují odpolednem moderních deskových her nazvaných Výprava

do města Carcassonne. Děláme to tak už léta, protože rozdávání letáčků ve třídách nám připadá málo účinné. Děti navíc podle nás upřednostňují aktivity, se kterými mají nějakou zkušenost. Tentokrát jsme naše otevřené akce navíc spojili s kampaní Dobrodružství na míru.

Zatím můžeme obtížně hodnotit jejich přínos. To se pozná až podle toho, kolik dětí dorazí na naše první schůzky. Už teď ale můžeme říct, že letos se naše akce o poznání více konaly v barvách Pionýra. Trička, plakáty, letáky – to vše nepochybně přispělo k propagaci naší i Pionýra. Nepatříme k těm, co se schovávají za nicneříkající nápis turistický oddíl, přesto nám připravené materiály a další věci pomohly. „To jsou hezké letáčky, to pro vás připravilo to vaše ústředí?“ ptala se nás paní zástupkyně školy, se kterou spolupracujeme. „Dobrodružství na míru, to zní dobře“... dodala. Kdyby nic jiného, tak toto nás přesvědčilo. Trochu rozpačitě na druhou stranu hodnotíme reakce z oficiálních kruhů města Prahy (např. marná žádost o záštitu).

Děti vypadaly spokojeně, teď už jen nezbývá než čekat, až u nás zaklepou na dveře. I tak si uvědomuji, jak by se nám hodil leták k dotisku. Takový, kde bychom mohli naše aktivity propagovat pravidelně a naše akce tak náležitě „obarvit“. A třeba se do roka i naši městští úřadové naučí, že slovo podpora je především ochota.

JTom, PS Omega

Pionyrus graciosus!

V pátek 14. 9. se pionýrská klubovna v Paskově proměnila ve Školu čar a kou-

zel. Odhalila svá tajemství nejen dětem, ale i rodičům z nekouzelnických rodin. Všichni si mohli

prohlédnout prostory školy, stejnokroje, prezentaci fotografií i kouzelné kroniky. Každý také mohl projít rychlokurzem čarování. Rodiče se nejprve zdráhali a tvrdili „my už jsme na to staří“, avšak nakonec se s radostí zapojili. Ten, kdo již měl kouzlení za sebou, mohl usednout ke stolu slavných kolejí Serpensia a Barbastella a pokusit se s pomocí učitelů přeměňování vytvořit z papíru zvířátka. Zde bylo využito velmi starého kouzla origami. Ve vedlejší místnosti pak ostatní mohli hrát stolní hry. Všem zájemcům o studium byla předána pozvánka na příští kouzelnickou schůzku s úsměvem. Kolem šesté hodiny odpolední se celý kouzelnický tým rozloučil a odletěl na košťatech.

Kateřina Škorvanová, PS Paskov

Díky

Tak máme za sebou dobrodružné odpoledne. A já taky vystoupení pro místní kabelovou televizi. Díky všem našim pionýrům, kteří trpělivě malovali na obličej, vysvětlovali deskové hry a skládali origami a měli dobrou náladu a hrdě nosili trička Dobrodružství na míru. A o zbylé plakety Dobrodružství se nadšeně rozdělili...

Díky. Zase jsme kousek vylezli z vlastní oddílové ulity. Díky všem, kteří nás k tomu postrčili. Bezva akce.

Aviča, Tuláci Klatovy

213 OTEVŘENÝCH AKCÍ VE VŠECH KRAJÍCH TISÍCE NÁVŠTĚVNÍKŮ - PIONÝR V MÉDIÍCH

Dobrodružství na míru v TV Metropol

V úterý 18. září kroužil se svým skútretem zprávař TV Metropol na Kubánském náměstí v Praze 10 a navštívil 188. PS. T. O. Bobříci na jejich Bobřím tahu. Z jeho zastávky vznikla povedená reportáž, kterou mohli diváci TV Metropol shlédnout ve středních Zprávách. Vy se na ni můžete podívat na internetu www.metropol.cz/zpravy/z-prahy/video-na-kubanskem-namesti-deti-poznavaly-pionyra/. Máte pravdu, skútrař tam nejel jen tak. Pozvali jsme ho, protože jsme se domluvili s TV Metropol na mediálním partnerství. Pro tuto akci to bylo sice pouze pro Prahu

a Středočeský kraj, kde televize vysílá v DVB-T a na kabelech UPC a O2 TV, ale v budoucnu se budete moci domluvit i vy z ostatních krajů. TV Metropol totiž dostane sestřičku. Od 15. 10. bude spuštěna nová pravá česká televize s českým humorem, zábavou a emocemi, se spoustou

známých osobností jako Petr Vondráček, Zdeněk Izer, Alice Bendová, Mahulena Bočanová, Markéta Hruběšová a dalšími – TV Pětka. Bude dostupná v celé republice v multiplexu 3 a na satelitu Astra. Hledejte způsoby, jak se zviditelnit. Jak ukázat, že Pionýr žije a každý si v něm může prožít to své Dobrodružství na míru. Nebojte se pozvat reportéry a novináře

k sobě na osvědčené a léty prověřené akce.

Anna Nováková

Plný dojmů z Dobrodružství...

... bych psal nadšená slova vztahující se k „Dobrodružů...“ – a jeho otevřeným klubovným a akcím. Ale odpovědný redaktor mne vede ke kázni: mám se držet předem zvažovaných témat. Inu dobrá. V říjnu mělo přijít na řadu zamýšlení.

O HLEDÁNÍ

Nedávno totiž při jednom setkání s vedoucími přišla řeč na nějakou „jednoduchou definici Pionýra“. Nejlépe nějaký extrakt – přitom srozumitelný, pochopitelný dětem i rodičům, ba i novinářům, snadno vyslovitelný, krátký a přitom všeobjímající... Moje reakce byla spontánní: nakreslí-li někdo kulatý čtverec, angažoval bych ho! Nestěžoval jsem si, že tuhle situaci zažívám již potolikáté... Povyprávěl jsem o hledání (i formou soutěže) sloganu Pionýra, vzpomenu jsem jedno ze zadání pro již neuskutečněné „Poselství II.“ – sejít se na něm a najít nejlépe jedno až dvojjvětne vymezení Pionýra.

Jakkoli chápu, že jde o proces, kterým asi musí projít každý (tedy jistě i každá nová generace) – a musím říci, že sám ho mám za sebou několikrát – už jsem dospěl k poznání (vida, Ideál Pionýra), že jde o sestrojování perpeťa mobile. Ona – naštěstí v lehčím tónu vedená – debata potom dospěla ke kruciólní otázce, takže to nemá smysl?! Což zase vyděsilo mne, protože každé takové hledání smysl nepochybně má, ale...

Pionýrství je samo o sobě hledání, objevování...

Jeden každý z nás přece v různých časových obdobích více či méně tápe, hledá pevné záchytné body, posuzuje, co má či nemá cenu, smysl. Jednou to může být snaha poněkud se odpoutat od bytostného přilepení k rodičům či k partnerovi nebo k velmi úzce vymezenému zájmu. Každý podvědomě, leckdo i zcela vědomě, pátrá po kotvě, onom pevném bodu, jehož se lze přidržet, životním vzoru, kterému se lze blížit, po hodnotách, které by mohl ctít. V mladším věku chce náhle jednat především (sám) za sebe. Vyhledává doklady, že je brán vážně, že je potřebný. Je pro něj nesmírně důležité vědět, co vlastně on sám znamená pro okolí, a chce od toho okolí, aby mu potvrdilo, že ho bere vážně. Má potřebu sobě i ostatním dokázat, že skutečně za něco stojí a leccos dokáže. A vymezuje se – pátrá po nejšprávnějším vyvážení vztahů – s rodiči, kamarády, spolužáky...

To jest ono nejnítěrnější hledání. A to se jistě promítá i do dalších souvislostí a životních kroků. Pionýr a pionýrství je přece právě stále hledání, poznávání, prožívání dobrodružství i v těch nejvěšednějších dnech, neotálet, stále neodkládat věci,

spolupracovat, nebát se těžkostí a problémů, s nimi se naopak čestně vyrovnávat, nemít slovo za cár papíru...

Což je obsah, jenž vtělit do prosté definice, je úkol – po mém soudu – nesplnitelný. Ba, je otázkou, zda vůbec má smysl. Protože nějaké krátké suché vymezení je přece též velmi svazující a omezující rozlet.

Pche, klišé...

Může zaznít v odezvu na předcházející vzletná slova. A jsme u další vrstvy popisovaného problému. Snaha po jednoduché definici zbaví myšlenku vzletnosti – zůstane sice racionální jádro, ale kde bude ona vzdušnost, poetičnost, lehkost? Nu, a podobně jako je složité napéchovat tolik myšlenek a přístupů do jedné univerzální šablony, tak je spletité vtěsnat sen a ideál do prostých a věčných slov výměru.

Ať se to komu líbí nebo ne – poetičnost s sebou nese i potřebný půvab – zajímavost, nenásilnost, chytrost a sílu. (Nesmí však jít o lacinou vyumělkovanost.) Ale také rozsah...

Prázdnota zahalená do slov?

Vida, náhle z té debaty vypadla i tato myšlenka – nejde v Programu Pionýra pouze

o nějaké „prázdné“ zabalené do hezkých slovíček, což je další možná krajnost, kterou lze vnímat, necháme-li se ošálit pouze hezkými slůvky.

A náhle – hupky-dupky – jsme se plynule v debatě přesunuli do oblasti pedagogiky a zcela neformálně diskutovali o formě a obsahu. Neboli, upřednostní-li se jedna věc z těchto dvou před druhou, výsledek kulhá. Obsah i forma se doplňují a jsou na sobě závislé – z hlediska vyváženosti. (Samozřejmě platí: Obsah má svoji cenu i bez formy, zatímco forma bez obsahu je opravdu jen sice hezky barevnou, ale cetkou.)

Debata plynula a plynula, převalovala se od teorie k činnosti a naopak... A možná skončila vlastně – bez konkrétního závěru...

Ale bylo to opravdu bez závěru? Vždyť ono samotné „hledání“, utřídování a rozprava, v níž se všichni měli možnost vyjádřit, měla svůj zásadní význam: obohacovala a provokovala – k dalšímu hledání...

Abychom se ale nakonec ve všem tom hledání neztratili...

Jistě, je potřebné, přínosné, podnětné, obohacující, často zábavné... dala by se vymyslet ještě spousta přílehlavých přívlastků. Může ale také vést k mnoha zklamáním, když dospěje k jiným cílům, než jsme si vysnili, nebo se stát prokletím pro ty, kdo věčně hledají a nikdy s ničím nejsou spokojeni, nedokážou ocenit prostou krásu přítomného okamžiku.

Zkrátka, i zde platí neprůstředlná moudrost – všeho s mírou. Věřím, že oddílová činnost k takové uměřenosti vede, učí nás usilovat o něco navíc i v úctě přijímat (ať už zkušenosti starších nebo krásy přírody). V tom vidím jeden z mnoha významů pionýrství.

Martin

ZÁŘIJOVÁ ČESKÁ RADA PIONÝRA

V září se členové ČRP opět po čase sešli v pionýrském hotelu Jizera v Horní Sytové a program byl znovu 'našlapaný'. Kromě jiného bylo načase schválit POZ oblastních porad, které se budou konat příští rok od února do května. Souvisí nejen s výročním zasedáním, které se kvapem blíží, a s ním souvisejícími personálními otázkami, ale také s termínem účinnosti nového Občanského zákoníku a novotami, které přinese. Už nyní jsou známa data čtyř těchto porad, další krajské organizace stále ten správný termín hledají.

Garantka Ústředního pionýrského vzdělávacího centra Lída Kočí předložila studijní materiál pro kvalifikaci volených a jmenovaných funkcí Hodnocení dobrovolníků v Pionýru (více k tématu se dočtete na straně 17).

Poměrně velká část jednání byla věnována jednotlivým sekcím. I díky tomu bylo schváleno pořádání soutěží v některých oblastech Pionýrského Sedmikvítku. A následně jsme se také dozvěděli novinky ohledně nového registračního systému Pionýra (RISP). „Pracujeme se dvěma variantami. Zelená znamená, že registrace na příští rok proběhne v no-

vém systému, červená pak znamená odklad o rok,“ vysvětlil Michal Houda ze Sekce informačních toků. Sám 'Houdík' je optimista a věří, že na příštím jednání České rady Pionýra předloží nový vzhled a vlastně nový RISP.

Mirka Tolarová

Pár postřehů z jednání

„Bylo to fajn. A nemám nic nad rámec předloženého návrhu.“ Tak to bylo jen takové odlehčení na úvod. Byl bych nerad, aby si někdo myslel, že na ČRP jsem jel jen proto, abych se mohl nacpat palačinkami.

Ze samotného zasedání mi asi nejvíce utkvělo v paměti vystoupení jednotlivých předsedů KOPEK, kteří krátce pohovořili o své činnosti za loňský rok. Je hezké slyšet, kolik akcí úspěšně proběhlo, kolik se vybralo na kytičkách a třeba kolik bylo letních táborů. Program byl celkem nabitý.

Určitě jste již slyšeli nebo ještě uslyšíte o projektu 72 hodin, kterému jsme taky věnovali pozornost. A v neposlední řadě i to, na co se moc těším, a tím je Pionýrský geocaching.

V druhé části zasedání se z davu staly skupiny, neboli sekce, které probíraly věci, které bylo třeba vyřešit. Já jsem ze

sekce propagace, která probrala témata hned několik. Zdravá pionýrská krev, Sami o sobě, Dobrodružství na míru a další. Určitě jste si všimli, že naše Mozaika má nový kabát. A i o něm jsme s Kubou Kořínkem debatovali nemalou chvíli.

*Miloš „Jakeš“ Antoš,
PS Mír Domažlice*

Moje první ČRP

Na jednu stranu jsem se obávala, ale na druhou i těšila a čekala, co všechno je přede mnou. Už dopředu jsem věděla, že se tam po necelém měsíci znovu potkám s pár známými tvářemi z letní školy Piofazole, se kterými si už budu mít co povědět. Také díky tomu jsem se necítila jako úplný „vetřelec“.

Přiznávám, že většina témat šla úplně mimo mě, a myslím, že mi ještě chvíli potrvá, než se v tom začnu vyznávat. Celá sobota mě natolik vysála, že jsem večer s potěšením padla do postele. Neděle už byla svižnější a já nakonec odjížděla s docela dobrým pocitem, a to proto, že můžu pro organizaci Pionýr udělat třeba i něco víc, než doteď!

*Lucie Mrvíková,
PS Čtyřlístek, Domažlice*

ZÁŘÍ BYLO NABITÉ

Nejednala jen ČRP, ale ve dnech 21. a 22. 9. také VV ČRP a v druhém ze dnů s ním byla spojena i porada předsedů KOP. Samostatně se VV ČRP (kromě řady obvyklých organizačních záležitostí) zabýval například průběhem příprav směrnice pro hlavní činnost Pionýra (tedy výchovnou práci s dětmi a mládeží) a aktuálními ekonomickými a organizačními informacemi (stav nemovitostí Pionýra apod.). Projednal a podpořil předložené návrhy na vyznamenání a také kandidaturu zástupce Pionýra, Jiřího Leta, na pozici generálního tajemníka IFM-SEI. V části společné s předsedou KOP probíhalo i hodnocení uzavřených aktivit, jako letní tábory (v té souvislosti byly projednány i zkušenosti s novým zákonem o zdravotních službách, který však vážné potíže v praxi nezpůsobil), větší část programu byla ale zaměřena do budoucna.

Projednána byla témata jako příprava nového registračního systému (RISP), její další postup a plánovaná podoba hotového systému, příprava VIII. výročního zasedání Pionýra (práce obsahové komise, její dosavadní výstupy, personální otázky), záměr oblastních porad na rok 2013, připravovaný seminář revizorů (viz strana 3). Pozornost byla samozřejmě věnována i přípravě zásadního dokumentu – rozpočtu Pionýra na rok 2013.

Jednání doplnily i aktuální informace, například o personálních změnách na Ústředí Pionýra (viz minulá Mozaika).

red

PROČ NOVÝ RISP

Asi by bylo dobré začít tím, co ta zkratka v titulku vlastně znamená. Registrační informační systém Pionýra je internetová databáze, která nám umožňuje každoroční registraci provádět elektronicky. To samo o sobě zní dobře a je třeba uznat, že na svůj věk funguje RISP stále slušně. Přesto se vám možná už doneslo, že probíhají přípravy jeho náhrady – nového modernějšího a flexibilnějšího systému. V příštích měsících se na stránkách Mozaiky budete dočítat novinky o novém RISPu samotném i stavu jeho příprav. Tentokrát začneme stručným přehledem toho, co nám vlastně přinese a proč bychom se na něj měli těšit:

- Nabídne nové uživatelské možnosti, jako třeba tisk seznamů či rozesílání mailů.
- Od začátku je budován jako součást výhledově rozsáhlejšího systému propojených aplikací a služeb (e-moška, Servis, přihlašovna atd.), z hlediska uživatele je cílovým stavem, aby k přístupu ke všem webům stačilo jedině přihlášení.
- Umožní propojení služeb (např. osobní nastavení požadovaných témat Horkých novinek).
- Lépe vyhoví požadavkům nového Občanského zákoníku (přehled historie).

Jindra Červenka

Evropská dobrovolná služba ve Velké Británii

V loňském školním roce měli pionýři svoji velvyslankyni přímo v Londýně. Na půdě organizace Woodcraft Folk pracovala jako dobrovolnice v rámci Evropské dobrovolné služby Pavla Čiháková z PS Hamry nad Sázavou. Během svého působení se starala o různé vzdělávací projekty, spolupracovala s místními skupinami a oddíly a pomáhala organizovat akce pro vedoucí.

Evropská dobrovolná služba je možnost pro každého mladého člověka ve věku 18-26 let strávit až rok v zahraničí, naučit se novým dovednostem a pracovat na konkrétním společensky přínosném projektu. Evropskou dobrovolnou službu finančně podporuje dotační program Evropské komise Mládež v akci, díky němuž mají dobrovolníci zdarma zajištěnou

dopravu, ubytování, stravu, jazykový kurz, odpovídající pracovní podmínky a navíc ještě dostanou kapesné.

Jak takový běžný rok dobrovolníka (v tomto případě Pavly) probíhá, si můžete prohlédnout v následující fotoreportáži.

Letík

ZÁŘÍ

EDS je příležitost
poznat jinou organizaci

ŘÍJEN

EDS je šance
prozkoumat nová místa

LISTOPAD

EDS je někdy těžká práce

PROSINEC

EDS je šance
být na sebe hrdý

LEDEN

EDS je příležitost
potkat nové lidi

ÚNOR

EDS je místo,
kde máš vždycky přátele

BŘEZEN

EDS je místo,
které bude tvůj druhý domov

DUBEN

EDS je zábava :)

KVĚTEN

EDS je příležitost
naučit se nové věci

ČERVEN

EDS je to pravé místo,
kde se tvoje sny stanou realitou

ČERVENEC

EDS je šance
tvořit

SRPEN

EDS JE VŠE
CO CHCEŠ, ABY BYLA

Více informací o EDS najdete na adrese www.mladezvakci.cz/evropska-dobrovolna-sluzba.

Oslava státního svátku zábavně

V tomto a dalších číslech Mozaiky budete nacházet náměty a zkušenosti z činnosti s dětmi – konkrétně s aktivitami popsány v výchovných programech Mládátka a zvířátka, Putování se psem, Tajemství staré truhly a Osmá planeta. Jak titulěk napovídá, tentokrát zvolené aktivity se váží k blížícímu se státnímu svátku.

Program byl motivován detektivním příběhem o krádeži velmi důležité rekvizity potřebné pro skupinovou a oddílovou činnost – kufříku s proužky věrnosti. Úkolem dětí, které se staly detektivy, bylo získávat za různé dílčí hry a úkoly indicie, které je dovedou k pachateli. Byly rozděleny do tří detektivních týmů cca po osmi dětech, od 5 do 15 let věku. Úkoly plnil detektivní tým buď společně anebo podle předem rozdělených rolí (starší či mladší děti).

Hra se rozdělovala na jednotlivé části:

1. Detektivové a jejich výcvik a kontrola znalostí v zeměpise a historii
2. Hledání na tajemném hradě
3. Legenda o Bruncvíkovi

1. Detektivové a jejich výcvik a kontrola znalostí v zeměpise a historii (dopolední hra)

Jedná se o úvodní a motivační část s využitím metodických listů (dále ML). Detektivy bylo nutné vycvičit nejen ve střelných zbraních, hbitosti, intelektu, ale i v oblasti zeměpisných a historických znalostí (z důvodu správného zpracování indicie). Důležitá byla informace o tom, že byl spatřen „komplic“ pachatele, a dnešním úkolem je ho najít. Na tuto informaci volně navazovalo společné povídání o státním svátku a historii našeho státu. Příklady otázek pro děti: Vyjmenujte, co odlišuje jeden národ od druhého? Přijдете aspoň na 5 atributů. (znak, hymna, vlajka, jazyk, měna, kultura, tradice atd.)

Dílčí úkoly:

- a) Legenda o Bruncvíkovi – dětem jsme přečetli legendu o Bruncvíkovi. Na základě ní dostaly za úkol si na druhý den připravit dramatické ztvárnění této pověsti s možností vyrobit si masky či kulisy. Děti byly dopředu seznámeny s hledisky hodnocení, jimiž byly autentičnost, estetičnost a míra zapojení jednotlivých členů skupinky.

- b) Práce s ML a úkoly od nich odvozenými

ČR a hranice státu (ML Moje vlast)

Společný úkol – na velký formát papíru se nakreslil obrys ČR a zakreslily se i hranice našich sousedů, včetně jejich pojmenování. Úkol na 5 – 10 minut se společným vyhodnocením a obodováním.

Úkoly pro mladší děti (cca do 3. třídy) –

děti společně s dospělými pracují s ML Moje vlast. Úkol je na 20 minut a dospělí pomohou dětem se psaním.

Úkoly pro starší děti – děti obdržely slepou mapu ČR s vyznačenými kraji a zvláště na papírku názvy krajů a měst. Jejich úkolem bylo nalepit názvy krajů a daná města na slepou mapu do cca 15–20 minut.

Daný úkol byl pro obě skupinky doplněn skládáním puzzle – slepá mapa byla vytištěna na barevný papír a rozstříhaná na dílky. Starší děti skládaly

na čas jednotlivě a malé děti ve skupince po třech dětech.

ČR a český znak (ML Český stát)

Úkoly pro mladší děti – povídání o českém znaku a lvu, práce s pracovním listem (vybarvování znaku a dalších obrázků na 15 až 20 min.).

Úkol pro starší děti – napsat společně, jak vypadá český znak, max. na 10 min.

Společný úkol – Jazyky národů

Hra dětem přibližovala mateřské jazyky různých národů. Větu „Praha je hlavním městem naší republiky“ jsme přeložili do různých jazyků. Papírky s překlady a papírky s názvy jazyků jsme umístili po celé budově. Děti štafetově sbíraly jednotlivé papírky a přiřazovaly překlady k jazykům. Úkol na cca 20–25 minut se zapojením všech dětí.

2. Hledání na tajemném hradě (dopolední hra)

Hra byla původně určena ven, ale počasí nám nepřálo. Byla motivována Pevností Boyard a jednalo se o 11 úkolů připravených po celé budově (podkroví, sklep, pokoje a chodby). Úkoly byly typu: hledání klíče, hledání určitého předmětu ve zmeti dalších předmětů, vytvoření hada z oblečení na čas s cílem propojit dva body v budově (např. jeden pokoj s protilehlým) apod. Lze vymyslet různé úkoly v závislosti na typu budovy a možnostech. Zadáni mohlo např. znít: tento úkol musí splnit nejmladší z vás, a to do pěti minut atd. Za splnění úkolu obdržela skupinka jedno písmeno. Cílem hry bylo získat co nejvíce písmen a složit z nich slovní „hlavní město“ a tak získat odpověď (heslo), kde se skrývá komplic našeho pachatele, (doba realizace hry cca 2 h, včetně hledání a určení hesla „Praha“).

3. Legenda o Bruncvíkovi (dopoledne 2. den)

Děti druhý den dopoledne předvedly svou dramaturgii legendy o Bruncvíkovi. Dle zadaných podmínek a kritérií obdržely body za své snažení.

Ze zkušeností PS Dravci

Do hry byly zapojeny metodické listy Sovík – Český stát, Sova – Moje vlast, doplněny byly povídáním o státním svátku 28. října.

Tyto metodické listy si můžete stáhnout na www.kliceni.cz v sekci aktuality.

Přejeme při jejich zkoušení vám i dětem hodně zábavy!

Víkend Zlaté fazole

Co mají společného Bobři, Brabrouci, Tuláci, Bubáci a Poutníci, tedy kromě toho, že jsou pionýři? Tihle všichni absolvovali cirkusovou školu pořádanou Cirkusem Fazol kousek od Náměště nad Oslavou. Celkem se sem poslední zářijový víkend sjelo 380 pionýrů z celé republiky – nejdále to měli Domažličtí. Podle mapy 330 km, prakticky ještě mnohem dál.

A všichni zmínění úspěšně zvládli rozličné předměty – od těch rozvíjejících šikovnost rukou přes čisté cirkusové (žonglování, malování na obličeje, chození po laně) až po ty naše – pionýrské, jako je Uzlařská regata nebo Pionýrská stezka – v našem případě Fazolová stezka. A proč Fazol? Přece proto, že jde o jeden z plodů tříletého projektu Klíčení!

Hned po příjezdu čekal účastníky speciální Deník PIC, který je poté provázel každým dnem. Večer se při koncertu představilo několik kapel, mezi nimi Vodníci z Mohelnice nebo D. N. A. z Brna.

Překvapením večera se stal Roman Horký ze skupiny Kamelot, který sklídl obrovský potlesk. „Také jsem byl pionýrem a byl jsem na to hrdý. Ve skupině Lesní moudrost jsem v sedmdesátých letech vedl i oddíl,“ řekl Deníku PIC Roman.

Páteční a sobotní program byl opravdu nabitý a na nudu zkrátka nebyl čas. Každý ze studentů cirkusové školy si svůj rozvrh seskládal z mnoha předmětů. A že bylo z čeho vybírat: kin-ball, plachtovaná, lakminton, ringo, airsoft nebo chůze po laněch. Čtrnáctiletá Zuzka Vetterová z 66. PTO Brabrouci (Brno) nejvíce ocenila plachtovanou, tedy hru, v níž družstva přehazují míč přes síť pomocí plachty. „U té jsme se hodně pobavili, zvláště když se plachta roztrhla. A už teď přemlouváme vedoucí, abychom si ji zahráli i u nás,“ přiznala Zuzka, která je v Pionýru už osm let.

Komu se do sportu příliš nechtělo, sáhl spíše po vyrábění. Během dvou dní tak vznikly pod vedením Ivany Mochurové a dalších lektorů desítky korálkových rybiček, motanic, papírových náramků i růží. Ovšem, co by to bylo za cirkus bez žonglérů, což? I proto se dílna, kde se míčky pro obratné prohozování vyráběly, stala vedle malování na obličeje jednou z nejoblíbenějších. Lektorka Ivana 'Rýma' Vejvodová nešetřila chválou. „Studentům jde i vyrábění i žonglování. A nutno říct, že některé děti jsou mnohem zručnější než jejich vedoucí!“ upozornila Rýma. A právě na tomto stanovišti se zrodilo i motto tohoto víkendu: Kdo není od mouky, jako by ani nebyl na fazoli!

Velký zájem byl také o geocaching – přestože byl pro mnohé velkou neznámou, statečně se na trasu vydalo více než padesát hlídek. A téměř všem se podařilo najít i indicie, které byly později nutné k nalezení truhly s pokladem. Když se řekne Uzlařská regata, co se vám vybaví? Nám 101 soutěžících, z nichž někteří by podle Michala 'Houdíka' Houdy klidně obstáli i v ostré soutěži O Putovní pohár Zlaté růže. Tak proč se napřesrok nepřihlásit, no ne?

Je na místě poděkovat všem, kteří se na Víkendu Zlaté fazole podíleli, protože díky nim vše proběhlo (skoro přesně) tak, jak mělo. Díky patří zejména Darině Zdráhalové z Olomoucko-zlínské

KOP a také Aniče Novákové z Prahy, pracovité tajemnici celé akce. V sobotu dopoledne se v areálu sešli dokonce dva novináři. Kromě mé maličkosti, která jsem měla na starosti Deník PIC, se na naši akci přijel podívat i redaktor Třebíčského deníku Luděk Mahel. V pondělí si tak část kraje Vysočina mohla přečíst o našem prodlouženém fazolovém víkendu.

A sluší se poděkovat i všem, kteří přijeli a přežili péči nájemce rekreačního areálu Jiskra a jeho zaměstnanců. Protože, přiznejme si to na rovinu, tady to moc v pořádku nebylo. S našimi představami se zejména kuchyně slučovala jen málo, po naší důrazné domluvě se ale i ta zlepšila a nikdo hladý netrpěl a nezemřel... :-) V neděli dopoledne už byl čas tak akorát na vyhlášení výsledků, pochvalu, úklid, rozloučení a cestu domů. „Kdyby byl podobný víkend i příští rok, jedu určitě!“ shodovali se malí i velcí účastníci. A to je přece to nejlepší, ne?

Mirka Tolarová

Pionýři výtvarného umění

Když spolu s Víkendem Zlaté fazole padl nápad uspořádat i výstavu Miniatura na fazoli, báli jsme se, že to bude jen takový náš úlet. Ovšem 98 přihlášených vystavovatelů a tvůrců nás přesvědčilo o opaku. Většina soutěžících si své vylepšené fazolky už přivezla s sebou, ale byli i tací, kteří je vytvářeli ještě přímo na místě.

Pult se jen hemžil pokreslenými či jinak vyzdobenými fazolkami, jeden výtvarník krásnější než druhý. „O vítězi rozhodli sami návštěvníci, hlasovali o nejpěknější a nejzajímavější výrobky,“ připomněla ředitelka galerie Lída Kočí. A pozor, o vítězi té první kategorie rozhodl jediný hlas!

A jak to tedy skončilo?

- 1. místo** – Pionýrský set – Alena Nováková (PS Jevišovice) – 25 hlasů
- 2. místo** – zvířátkový set – Adéla Štveráková (PS Jaroměř, oddíl Bobří) – 24 hlasů
- 3. místo** – zlatá fazolka – Aneta Fasarová (Pionýr Řečkovice) – 22 hlasů

Nejzajímavějším výrobkem zvolili hlasující jednoznačně Cirkus Fazol, který do Náměstě přivezli Tuláci z Klatov. „Jsem pyšná na to, co děti vymyslely a zrealizovaly,“ pochválila své pionýry Vladka „Aviča“ Brandová. Speciální cenu si odvezl i Petr Vaculovič z PS Mirko Očadlíka, Holešov, který vyrobil a přivezl svatební fazolové lože.

1. místo

2. místo

3. místo

Rozloučení s prázdninami

Děčín

Rozhodli jsme se rozloučení s prázdninami (a tudíž i s tábory) pojmut spíše jako zahájení sezóny víkendových akcí. Proto se náš oddíl vydal poslední prázdninovou sobotu na výlet, jehož cílem byla rozhledna Chlum nad Děčínem. Než jsme vyrazili, obdržely děti zašifrovanou zprávu o cíli naší cesty a informaci, kde najdou tzv. cache (schránku, která je sou-

částí celosvětové hry Geocaching). Pomocí mapy a buzoly se určil cíl a vyrazili jsme. Po celkem náročném výstupu si na vrcholu děti Geocaching i vyzkoušely. Při hledání cache nás překvapil příjezd vojenských vozidel – veteránů ze II. světové války, což potěšilo hlavně malé účastníky výletu. Po jejich odjezdu jsme zápolili s mokřým dřevem při rozdělávání ohně, ale správný pionýr si poradí, a tak se oheň nakonec podařilo rozdělát. Vidlice na opékání vyrobeny, buřtíky

nakrojeny, už nic nebránilo opékání. Když nám buřty slehly, byl čas na cestu domů. Z kopce se nám přece jenom šlo lépe než do kopce, a tak nastala správná chvíle na pochodové hry. Vyblbnutí a vyřádní jsme dorazili na konec naší cesty. Doufáme, že další výlet bude přinejmenším stejně povedený, jako tento.

Nelča Mansfeldová & Luděk Beran,
14. PS Aljaška klub Děčín

Setkání s myslivci

Habartov

V sobotu 4. srpna k nám, habartovským pionýrům, přijeli na tábor v lesích nedaleko Rotavy myslivci z mysliveckého sdružení MS DIANA LOV.

Seznámili nás s tím, co znamená myslivost a co to obnáší být myslivcem. Dovedli nám ukázat několik trofejí, nechali nás zastřílet ze vzduchovky na terč a vyzkoušeli si nás z poznávání stromů.

Rozdělili nás na družstva, abychom se lépe mohli soustředit na disciplíny, které si pro nás vymysleli. Každé druž-

stvo šlo na něco jiného. Při zkoušení ze stromů jsme ukázali, že opravdu všechny větvičky, které nám dovezli, až na malé zaváhání dobře známe. Poznáváme větvičku javoru, borovice, břízy, jírovce nebo buku.

Ve stříbě ze vzduchovky ovšem už tak dobří nejsme. Někteří z nás dokonce vzduchovku drželi poprvé v ruce, a proto potřebujeme pomoc s nabíjením a trochu i se zaměřením na terč. Trefit se bylo nakonec pro některé z nás docela těžké, ale s nulou přece jen nikdo neskončil.

Za to vyprávění o trofejích posloucháme se

zaujetím. Dozvídáme se, jak se podle paroží pozná věk zvířete, za jak dlouho vyroste do takové velikosti a spoustu dalších nových a zajímavých informací. Na ukázkou nám myslivci dovezli asi osm kusů paroží. My mezi nimi poznali hlavně jelení a srnčí. Nejvíce se nám ale líbila velká mufloní trofej, která vypadá jako živá.

Na konci besedy nám myslivci předvedli, jak přivolává srnče svou maminku srnu, jak se vábí divoká prasata a jak se ohlašuje jelen po vyhraném boji o samice. Mezi tím se spočítaly výsledky ze stříby a z každého oddílu dostali čtyři nejlepší z nás na památku kšiltovku. Na rozloučenou nám zde ještě nechali buřty, abychom si je mohli večer opéct u ohně.

Doufáme, že si tuto besedu ještě někdy zopakujeme.

Anna Kováčová,
PS des. St. Roubala,
Habartov

Podzimní setkání

Hradec

Začátek září bývá časem, kdy se spolu s dětmi scházíme na základně v Lomíčku v Hradci u Stodu. Celý víkend je připomínkou krásných dní o prázdninách a alespoň na chvíli se vracíme zpět do táborové atmosféry. Spolu s 23 dětmi jsme si víkend náramně užili.

V pátek po příjezdu byly připravené různé soutěže, v nichž děti musely prokázat manuální zručnost, i vědomostní dovednosti. Ať už hádaly názvy zvířat, které měly přilepené na čele, nebo hrály známou hru s krabičkou ze sirek, kdy se všichni promění v chobotnatce a z nosu na nos si předávají krabičku navzájem. Děti jsme nemohli ošidit ani o oblíbeného bobříka

odvahy. Vyznačenou trasu pomocí svíček si prošly všechny děti buď jako strašpytlové nebo jako hrdinové.

V sobotu dopoledne si děti připomněly jednu ze soutěží táborové etapovky jménem Úrodná pole, kdy podle plánu a ukrytých indicií musíte najít cestu správným směrem. V druhé části programu sbíraly po Hradci suroviny a rostliny a i díky pomoci místních lidí našly všechny produkty z přiděleného seznamu.

Na odpoledne byl pro děti připraven Pohádkový les, který byl součástí projektu Dobrodružství na míru – dočtete se o něm na stranách 2–5.

Po něm následovala společná procházka k ranči Červený mlýn, kde děti čekali koně a příjemné posezení.

Sobotní večerní diskotéka bývá tradičním zakončením víkendu. Letos jsme ji spojili i s karaoke a po tréninku, který znají děti z tábora, už nebyl nikdo, kdo by se styděl zaspívat si pár oblíbených písniček.

Neřední dopoledne bylo už ryze sportovní. Turnaj míčových her strhl všechny. Vybíjená, přehazovaná, ringo kroužek nebo Královská vybíjená spolehlivě rozproudila ranní únavu.

Podzimní setkání bylo sice první akcí, ale určitě ne akcí poslední. Těšíme se už v říjnu na Střelecké odpoledne.

Lucie Rašková, PS Hradec

VŠECHNO NEJLEPŠÍ!

12. 10. slaví své 50. narozeniny
Marcela Hofmanová z PS Kryštofa Kolumba (KOP Královéhradeckého kraje).
20. 10. slaví své 50. narozeniny
Jaroslava Jarošová z PS Radost Košetice (Jihočeská KOP).

20. 10. slaví své 50. narozeniny
Miloslav Fojtík ze 7. PS Děčín (Ústecká KOP).

28. 10. slaví své 65. narozeniny
Božena Gruberová z PS České Velenice (Jihočeská KOP).

Všem oslavencům gratulujeme a přejeme vše dobré!

Geopozvánka: Vižňov u Meziměstí 305

Lokace: Východní Čechy,
Královéhradecký kraj

Představení: Obec Vižňov leží 2 km severně od města Meziměstí, na Dobrohošském potoce a táhne se až k úpatí Javořích hor. Vižňov je dnes částí Meziměstí. Obec byla založena v polovině 13. století, byla panstvím pánů z Adršpachu. R. 1355 se zde připomíná kostel „U svatě matky Anny“. Vesnice nebyla klášterním majetkem – náležela postupně mnoha různým šlechtickým pánům. Pod správu a vlastnictví broumovského kláštera obec připadla až r. 1434. Zahrnovala původně Horní Vižňov (dnešní Vižňov) a Dolní Vižňov (dnes Meziměstí). Obyvatelé Vižňova byli vždy hlavně zemědělci. R. 1676 zde podle urbáře hospodařilo 29 sedláků a 22 domkářů. V 19. st. byl Vižňov centrem obchodů s plátnem. Roku 1890 zde žilo 1 011 obyvatel, z důvodu odchodu za prací do průmyslových míst klesl do r. 1945 počet obyvatel na 765. V obci bylo např. 5 hostinců, 3 obuvníci a 5 obchodů s potravinami... V době 1. republiky byl rozvoj místních živností podpořen stykem s dnešní příhraniční oblastí Polské republiky. Novodobá historie je spjata s městem Meziměstí.

Ubytování: Je možné zajistit na turistické základně ve Vižňově u Meziměstí, kterou obhospodařuje Středisko volného času Děčko v Náchodě. TZ je dvoupatrová budova, která má kapacitu 50 osob, dobře vybavenou kuchyň, prostornou jídelnu, hernu a pokoje. Na zahradě se ještě nachází sruby, ve kterých se dá během letních měsíců přespávat také.

Cena pro organizace za osobu a noc je rozdělena dle termínu:

- období 3. 1.–30. 6. a 1. 9.–21. 12. – 110 Kč
- období 1. 7.–31. 8. – 100 Kč
- období 22. 12.–2. 1. – 200 Kč

Doprava: Vlák – Meziměstí (3 km pěšky), autobus – Meziměstí nebo Vižňov

GPS souřadnice: 50°39'18.364"N,
16°14'31.464"E

Geocaching: Ve Vižňově a jeho okolí je několik zajímavých keší, které stojí za to odlovit.

Ruprechtický špičák – GC28DHP.

Pokud vyrazíte ze základny k této keši, počítejte s poměrně namáhavým stoupáním. Odměnou vám ale bude procházka pěknou krajinou, kdy část cesty půjdete na česko-polských hranicích. Kopec Ruprechtický Špičák (881 m) představuje nejenom nejvyšší kótu české části Javořích hor, ale spolu s Královeckým Špičákem ve Vraních horách (rovněž 881 m) i celé Broumovské vrchoviny. Na jeho vrcholu stojí od roku 2002 rozhledna. Nejkratší cesta k rozhledně vede z Ruprechtic po žluté turistické značce (3 km), delší, avšak krajinářsky pestřejší je výstup z Meziměstí přes Vižňov. Tipem na celodenní túru je přechod hlavního hřebene hor po česko-polské hranici. Jedná se o pochod převážně lesem v hraničním průseku, místy s dost velkými výškovými rozdíly.

Vecernicek PD – GC34JFC.

Zajímavá keš, v jejímž loginu se dozvíte mnohé o historii tohoto českého pořadu pro děti. Z místa nálezu je moc pěkný výhled po okolí.

Meziměstí – nádraží s divadlem – GC22D19

Finální keš této multiny nebyla v době našeho nálezu v dobrém stavu, přesto si

myslím, že se jedná o poměrně zdařilou keš, při které se dozvíte zajímavosti o místním nádraží a můžete si zkrátit i čas při čekání na vlak.

Pionýrské keše: Zde v okolí se ještě nenacházejí.

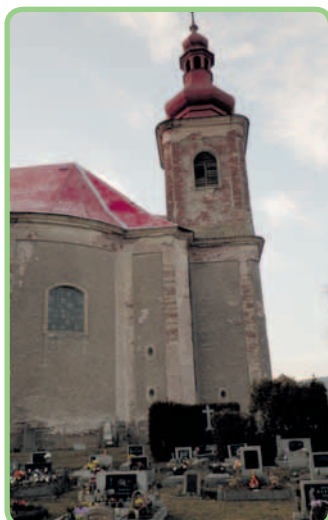
Pionýrské skupiny v okolí: 1. PS Náchod – www.kamenec.pionyr.cz

Náměty na výlety:

- Geopark Vnitrosudetská pánev – Vižňov u Meziměstí, vedle kostela
- Adršpašské skály
- Teplické skály
- Broumovské stěny
- Javoří hory

Geopozvánku sestavila:

Ivana Vejvodová, PS Za Vodou Josefov

Na tábor do středověku

Ač zhýčkaní všemi vymoženostmi našeho času, vydali jsme se hrdinně vstříc prázdninovému dobrodružství.

Stanový tábor se vším, co k němu patří, překvapil snad jen prvotáborníky. Na dotazy typu: „Tady neteče teplá voda?“ „Ten záchod nespplachuje?“ apod. byla jedna jediná odpověď: „Jsi ve středověku! Kde by se tam takové věci asi vzaly?“

Po několika hodinách se aklimatizovali úplně všichni!

Pod vedením našeho hostitele – rytíře Vojtky z Rajnochovic – se táborníci postupně seznamovali s radostmi i strastmi středověkého života. Výroba amuletů proti zlým silám, čarodějnické rejdení u ohně, lov zvěře (lukem či prakem), ale také poznávání moci přírodních zdrojů – bylinky, houby..., budování nouzových přístřeší a další nově nabyté dovednosti přibývaly den za dnem.

Některým trošku zatrnulo, když se vládu nad panstvím rozhodl převzít zlomyslný šašek a kromě nastražených taškařic (místo sladkého pití jen voda s citrónem, olympiáda v bláznivých disciplínách

apod.) oznámil, že hodlá hodovat a zabírá si kuchařku pro svou potřebu.

Bramboračku k večeři nakonec všichni uvařit zvládli a pro nás vedoucí bylo docela legrační pozorovat po ránu děti u snídaně. Za všechny reakce snad jen povzdech jednoho z mladších účastníků: „Hurá, vrátil je...“ a utíkal celý rozzářený s hrníčkem pro kakao.

Za celotáborové snažení pak hradní pán pozval všechny na opravdový středověký bál. Zatímco se všichni veselili, objevil se poslední ze vzkazů našeho hostitele: „Vydejte se v hvězdy hluboké, cestu nechť vám jen hvězdy ozařují... tam se konečně potkati můžeme.“ Nikdo ani na chvíli nezaváhal, dokonce i nejmladší hrdě pod znakem svého rodu vykročili do tmavého lesa. Setkání s rytířem a zároveň rozloučení nejen s ním, ale vlastně i s letošním táborem, to byl poslední teplý hvězdný večer.

V sobotu 11. srpna jsme místo malých usmrkánků domů odváželi opravdivé rytířky a rytíře. A určitě nejen podle jmenovacího glejtu, který si každé z dětí domů odvezlo.

Zuzka Sakařová, Zborovice

Letní tábory Pionýra Hrádek

V červenci 2012 se tradičně uskutečnily dva běhy stanového tábora u Spáleného mlýna na Berounce.

Bylo to na vlastním pozemku, kde je nutné tábor vybudovat a po skončení celý složit. Táborů se celkem zúčastnilo ve dvanácti oddílech dvě stě dětí a vedoucích.

Počasí přálo pobytu v přírodě, turistickým výletům i jízdě na lodích. Různorodý program oddílů byl do-

plněný celotáborovými událostmi. Uskutečnila se táborová pouť, country bál, vystoupení šermířů, ukázka kaskadérské jízdy na čtyřkolce nebo ukázka práce se psy. Při olympiádě se bojovalo o putovní pohár starosty města Hrádek. Hasiči nejen dětem předvedli svoji techniku, ale také je v parnu osprchovali. Pěkná a zajímavá

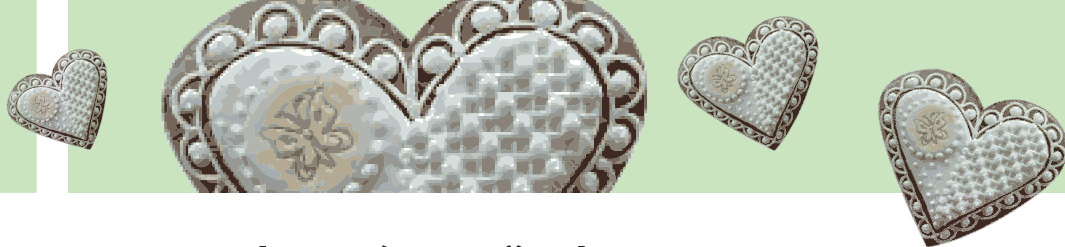
byla vernisáž kreseb našeho bývalého oddílového vedoucího.

Vše proběhlo bez vážnějšího stonání nebo zranění. Vedoucí neměli ponorkovou nemoc a dětem se z táborů nechtělo. To bylo naše nejlepší vysvědčení.

Vlasta Vasková, hlavní vedoucí táborů

Fazolky, Koshulky, na Jarmarku máme všechno!

Tentokrát vám na jarmareční stránce nabídneme inspiraci na dva druhy akcí – na jednu prostřednictvím zážitků účastníků, u druhé naznačíme, co vás na ní čeká. Před námi je ještě spousta dalších stránek Jarmarku a na nich místo pro vás, vaše nápady, tipy, inspirace, nabídky... tak pište!

REPUBLIKOVÉ SETKÁNÍ PIONÝRSKÝCH ODDÍLŮ

Chcete se znovu potkat se svými pionýrskými přáteli nebo poznat nějaké další? A co takhle zažít další dobrodružství? Ano? Pak čtěte dále.

Plzeňská krajská organizace Pionýra pořádá Republikové setkání pionýrských oddílů v termínu 7.–9. června 2013 v autokempu Hájovna v jihozápadním koutě naší republiky (nedaleko Kdyně).

Pro ty, kteří jsou zdáli, je to jedinečná možnost poznat pro ně neznámé části Čech.

Program bude inspirován nedalekou zříceninou Rýzmberek (poblíž je i další zřícenina hradu Nový Herštýn). Chcete vědět víc? Kontaktujte místopředsedkyni PIKOP Ivanku Mochurovou (i.mochurova@gmail.com, tel.: 607 814 571) nebo si počkejte na další zprávy v příštím čísle Mozaiky. Už teď se na vás těší pořadatelé z Plzeňského kraje!

V LÉTĚ DO ŠKOLY?

Jste rozpačití, když vidíte nabídky letních táborových škol? V létě jsou přeci prázdniny, no ne? Možná po přečtení následujících řádků budete na spojení slov „léto“ a „škola“ pohlížet jako na příležitost, kterou není dobré přehlédnout.

I dospělí si umí hrát!

Nevěříte? Tak to jste měli být s námi na Piofazoli. Byly to dny plné zábavy, zajímavých diskuzí a dokonce i her, které pro nás ostatní připravili. Večerní diskuze byly přínosné, jídlo dobré, noci krátké a program plný. Seznámili jsme se trochu víc s Klíčením a mohli jsme se tak ocitnout mezi zvířátky v bazénu nebo na vodní skluzavce, v labyrintu jsme při troše štěstí našli sebe a vyzkoušeli jsme si, jaké to je být omezeným malířem. Moje skupinka to trochu odnesla, protože opravdu neumím mluvit bez rukou. I tak se nám to ale společnými silami povedlo. Myslím si, že slovo SPOLEČNĚ je pro celou akci klíčové. Nikdo tam nebyl sám, všichni pracovali SPOLEČNĚ, a když jeden nevěděl, ostatní mu rádi pomohli. Všichni jsme měli SPOLEČNÝ cíl a provázeli nás SPOLEČNÝ pionýrský duch. Kromě duhových triček si odnášíme SPOLEČNĚ zážitky. Je snad něco víc? Až se potkáme na dalších akcích, a já věřím, že se někde ještě potkáme, nebudou to nějakí pionýři, budou to ti, se kterými jsme zažili krásné chvíle v Soběšicích.

Majda Zemanová

Na co se u nás nehraje?

Naprosto mě uhranulo, jak najednou zaniká věkový rozdíl mezi účastníky. Vždyť je úplně jedno, jestli mi je 15 nebo 51. Bavit se dokážu stejně. Je jedno, jestli mám za sebou základní školu anebo jsem si odkroutil už 25 let v pracovním procesu, do debaty můžu přispět stejnou měrou. Odpadají předsudky a 'pravidla', jako že mládí má sedět a poslouchat a ti dříve narození jsou považováni za blázný, když v bazénu jezdí na své žilzalce... A přesně proto jsem jel na tuto akci, stejně jako na další podobné pionýrské akce. Kromě spousty zkušeností a nápadů jsem si z Piofazole odnesl i ně-

jaké to nové přátelství a je jedno jestli patří budoucímu instruktorovi Petrovi nebo zkušenému vedoucímu Willymu. Na tohle se prostě u nás nehraje.

I když jsem musel odjet o pár hodin dřív, z doslechu vím, že při loučení se objevila sem tam i nějaká ta alergie nebo muška, která způsobila zarudlost očí. Jen těžko se mi odjízď dělo, a když ve zpětném zrcátku mizely Soběšice, pro sebe jsem si řekl: „Jakeši, to tvoje tričko nekecá!“ (Poznámka: kdo neví, jaké tričko, dočte se v Mozaice z května 2012, str. 9.)

*Miloš „Jakeš“ Antoš
(kráceno)*

Znáte super hru, která není úplně obvyklá? Máte zajímavý tip na výlet nebo užitečnou publikaci? Sháníte základnu? Chcete se podělit o nápady a zkušenosti? Nebo vás napadá něco úplně jiného? Stačí jen napsat! mozaika@pionyr.cz

E-MOŠKA NABÍZÍ

Podzim je tu, na krátký rukáv už to úplně není... Tak co třeba pionýrská Koshulka?

- Je v dámské (dostupné velikosti S, M, L, XL, XXL) i pánské (dostupné velikosti S, M, XL) variantě.
- Materiál: 65% Polyester, 35% Bavlna.

Až se vám v sychravých dnech nebude chtít ven, mohl by se na hrátky v klubovně hodit maňásek v podobě pionýrského maskota – psa.

Jeho přibližné rozměry jsou:

- výška 30cm, šířka (rozpětí rukou) 20cm. Materiál: fleec.

Další podrobnosti a možnost objednávek na emoska.pionyr.cz.

Hodnota hodnocení

Co to je? Zase fůra papíru do šanonů! Kdo to zase vymyslel? Vždyť na to není čas! Do-vede si to někdo představit v praxi?!

Jo, jo, tak takhle mohou znít otázky a konstatování dobrovolníků, když se začneme bavit o hodnocení a sebehodnocení.

Pokusím se v těchto několika řádcích vysvětlit a objasnit smysl hodnocení a proč je dobré tomu všemu věnovat čas a energii.

Není to nic nového, všechno tady už bylo, jen jsme na to zapomněli. Zapomněli jsme se na chvíli zastavit, zapomněli jsme poděkovat lidem za dobře odvedenou práci, zapomněli jsme mnoha lidem říct, jak si všímáme, že se jim daří a jak jsme rádi, že je máme kolem sebe a že si bez nich nedovedeme představit naši práci. Zapomněli jsme však i na to, že je třeba sdělovat věci, které nejsou zrovna příjemné. Co se nepovedlo a hlavně proč se to nepovedlo, kde je příčina?!

Tak tohle je to začarované slovo hodnocení.

Kdo pracuje ve sdružení více let, tak ví, že když začínal na nějaké pozici, tak měl vedle sebe zkušenějšího člověka (člověka, který ho uváděl). Ten mu poradil, nasměroval, ale taky kriticky zhodnotil, když se něco nepovedlo. Správným vedením a zkušenostmi jsme rostli. A teď už nikoho nepotřebujeme? Copak máme na všechno patent, nic nepokážeme?!

Copak nechceme slyšet, jak jsme skvělí, jak se s námi počítá do dalšího období, že jsme stavebním kamenem nějakého týmu lidí?

Tak se nebraňme setkání na téma hodnocení. Nejde o kritický rozhovor s někým, kdo nám bude dávat „kapky“ a stavět nás do pozoru. Jde o rozhovor, o dialog lidí, kteří chtějí naslouchat a chtějí věci posunovat dál. Všechny problémy vyvstanou vždy z nepochopení jiných lidí, ze špatné nebo žádné komunikace. Tak pojďme to trochu změnit, pojďme to posunout. Je naprosto jedno, kde se sejdem, zda zvolíme cukrárnu, kavárnu nebo klubovnu. Prostě pojďte si na chvíli sednout tam, kde je vám dobře a kde se všichni zúčastnění cítí příjemně.

Není podmínkou, abychom zakládali nějaké tabulky, dotazníky... Je jedno, jakou formu zvolíme. Jen to začneme dělat! Jsem přesvědčena, že správný manažer – vedoucí PS, předseda KOP, garant PVC – hodnotící rozhovory dělá. Možná volí jinou formu těchto setkání, ale dělá je. Jsem taky přesvědčena, že se mu čas, který do těchto rozhovorů investuje, vrátí. Vráti se nejen v motivaci jeho spolupracovníků, ale i v pochopení mnohých záhad, konfliktů a bere se z nich ponaučení. Dobrý manažer také ví, že vedle plánování musí existovat i hodnocení. Pokud

jedno nebo druhé chybí, pak je to špatné a objevuje se to ve výsledcích jeho práce. Chybí smysl a chuť do další práce, hromadí se problémy, nastává stres, ale vůbec žádné uspokojení z práce.

Před samotnými hodnotícími rozhovory bychom měli věnovat svoji pozornost sobě – tzv. sebehodnocení. Na sebehodnocení se také zapomíná. Je to možná i tím, že hodnotit sebe je velmi těžké a nedokáže to každý. Hodnotit sebe dokážeme potichu, v sobě, v mysli. Dokážeme si říct, v tomhle jsem dobrý, ale taky tohle mně nevyšlo, tohle jsem nezvládl, nestihl. Vyslovit to ale nahlas je někdy hrozně těžké. Tak to třeba zkuste nejdříve pro sebe na papír. Ten si schovejte do šuplíku a za pár měsíců vytáhněte a porovnejte. Udělat si revizi u sebe je to nejlepší, co můžete udělat. Od mnohých stresů a problémů, které nás „žerou“ a pálí, se malinko osvobodíte. Nejde o žádné zaklínadlo, jde jen o chvíli času, kterou budete věnovat sobě!

CO NA TO ČRP? ÚRYVKY Z DISKUSE

Česká rada Pionýra brala materiál s náměty pro hodnocení dobrovolníků na vědomí na svém zářijovém jednání. Vyvolal diskusi, ve které pochopitelně zaznívaly i názory, jež se dají shrnout do věty: „Na takovéhle rozhovory není čas, dostatek lidí ani prostoru.“

Zaznělo ale i několik výroků, jež význam a přínos hodnocení podpořily:

„Dát někomu zpětnou vazbu je velmi důležité pro jeho další motivaci. Dobrovolníci si pak uvědomí, že mají odpovědnost vůči týmu i lidem pod sebou.“

„Vědět, že někoho zajímám, že jsem potřebný, je dobrá motivace. V případě, že něco nefunguje, může takový rozhovor dotyčným ukázat, že se lze podívat na věc i z jiného úhlu.“

„Odvykli jsme si hodnotit se. V důsledku to pak znamená, že lidé mají pocit, že nic nemusí a při kritice řeknou: 'Jsem dobrovolník a nic po mně nechtějte'. A s tímhle naše sdružení daleko nedojde.“

„Existují i lidské formy, jak jinému člověku říct, že se mu něco nepovedlo. Takový rozhovor lze přece vést i v cukrárně u dortu.“

Proč tohle všechno píšu a proč jsem zvolila toto téma?

Chtěla jsem upozornit na studijní materiály kvalifikace volených a jmenovaných funkcí, které se doplnily o novou kapitolu Hodnocení a sebehodnocení dobrovolníka. Materiál brala na vědomí ČRP v září 2012. Seznamte se s tímto materiálem. Myslím, že je aktuální pro všechny dobrovolníky v Pionýru.

Určitě vás napadne řada dalších věcí, proč tomuhle tématu věnovat pozornost!

Lída Kočí, garantka Ústředního pionýrského vzdělávacího centra

Kudy kam a co tam

V příloze tohoto čísla Mozaiky najdete souhrn informací o různých pionýrských akcích, soutěžích, nabídkových programech, projektech, do kterých je možné se zapojit... Do rubriky „Jak na to“ se proto přirozeně nabízí doplňující praktické informace a rady, jak postupovat pro přihlášení, zapojení, získání podkladů atd. Zkrátka co dělat, když některou aktivitu chcete zkusit.

Přesně proto je tu tato dvoustrana, pro přehlednost členěná podobně jako zmíněná příloha. Snažili jsme se, aby se zde informace nezdujovaly, proto je dobré přečíst obojí. Tak pojďme na to!

I – KAM JET

Láká vás vyrazit s oddílem na akce, kde se potkáte s dalšími pionýry? Není problém, čtěte dále.

Republikové setkání pionýrských oddílů

Pokud chcete s oddílem vyrazit na setkání, stačí se přihlásit přes Přihlašovnu (prihlasovna.pionyr.cz) – zde využijete přihlášení celé skupiny účastníků naráz. Více se před akcí dozvíte také na setkani.pionyr.cz.

Pionýrský Sedmikvítek

Republikové finále v každé oblasti má svého pořadatele – KOP nebo PS (v některých případech jeden subjekt pořádá finále ve dvou oblastech). Informace, včetně kontaktů a přihlášek, jsou průběžně (soutěže probíhají v různých částech roku) zveřejňovány v Mozaice Pionýra, obvykle jako přílohy. Základní informace a odkazy na tyto informace najdete také na sedmikvitek.pionyr.cz.

Pionýrská stezka

V posledních letech probíhá tato soutěž pro všestranné oddíly obvykle zároveň s některou z velkých republikových akcí, proto i přihlášení probíhá společně, v opačném případě opět poslouží Přihlašovna (prihlasovna.pionyr.cz).

Ledová Praha

K využití této otevřené akce vám stačí kartička, která nejen slouží jako označení účastníků, ale obsahuje také přehled míst, kde můžete využít volné či zlevněné vstupy. Kartičky je možné zdarma objednat (na e-mailové adrese info@ledovapraha.cz nebo telefonním čísle 222 247 529) nebo vyzvednout v týdnů před akcí v Praze (*Senovážné náměstí 977/24*).

Pokud se hlásíte jako skupina a chcete zajistit ubytování, jízdenku na MHD či objednat skupinové vstupy, je třeba tak učinit s předstihem na již zmíněných kontaktech, případně také pomocí přihlášky,

kteřou najdete v příloze této Mozaiky nebo na www.ledovapraha.cz.

Koncert Děti dětem

Jak to s koncerty bývá, i na tento se nejlépe dostanete se vstupenkou – pokud ovšem nebudete účinkovat. :) Vstupenku si můžete vždy koncem roku objednat zároveň s přihlášením na Ledovou Prahu nebo na e-mailové adrese info@ledovapraha.cz nebo telefonním čísle 222 247 529. Její cena pro rok 2013 není stanovena, ale v posledních letech byla 50 Kč.

Kamínka

Kamínka jsou určená pro instruktory a vedoucí. Nejjednodušší je přihlásit se přes Přihlašovnu (prihlasovna.pionyr.cz). Aby si každý mohl rovnou vybrat programy, o které má zájem, doporučujeme přihlašovat se jednotlivě, ne po skupinách. Další informace a odkaz na přihlášení najdete vždy před akcí také na adrese kaminka.pionyr.cz.

O Putovní pohár Zlaté růže

Tuto tradiční uzlařskou soutěž dlouhodobě zaštiťuje Jihočeská KOP, u které je také nutné se k účasti přihlásit. Veškeré podrobnosti o akci samotné i kontakty a přihlášku najdete na adrese www.jihocesky-pionyr.cz/akce/turbanek.

Rekreační sporty (tradiční i netradiční)

Tato sportovní klání nejsou organizována centrálně, je proto dobré sledovat Mozaiku a její přílohy, kde se průběžně objevují pozvánky i s kontakty pro přihlášení. Například 1. PTS Táborník Mladá Boleslav tradičně pořádá turnaje v ringu a florbalu, ústečtí pionýři turnaje ve vybíjené a podobně.

II – CO DĚLAT S DĚTMI

Rádi byste obohatili činnost oddílu o nové náměty. Jedním ze zdrojů jsou výchovné programy Pionýra, stačí si vybrat.

Sami o sobě, o své činnosti

Chcete-li své propagační počiny přihlásit do této soutěže, stačí je každý rok do konce září odeslat na Ústředí Pionýra. Více o kategoriích a pravidlech soutěže najdete na adrese samiosobe.pionyr.cz.

Pionýrský geocaching

Prvním krokem k zapojení by měla být registrace na webu geo.pionyr.cz. Zde taky najdete informace o možnosti zapůjčení GPS navigace pro oddíl. Postupně zde budou přibývat informace o pionýrských „keškách“. Můžete ale klidně vyrazit na lov i jiných pokladů a až se na to budete cítit, založit svou vlastní „kešku“ a pozvat ostatní pionýrské „kačery“ k sobě.

Výchovné programy

Nově jsou k dispozici čtyři výchovné programy dělené podle věkových kategorií

- *Mládátka a Zvířátka* (nejmladší),
- *Putování se psem* (mladší),
- *Tajemství ze staré truhly* (Starší),
- *Osmá planeta* (pro 15+)

jejich obsah je vtělen do metodických listů pro vedoucí a pracovních listů pro děti. Ty si můžete stáhnout na adrese www.kliceni.cz. V budoucnu budou sady dostupné i „papírově“.

V přehledu v příloze najdete i podrobnější informace o nabídkových programech, které již vznikly před lety, přesto mohou stále sloužit jako cenná inspirace:

- *Aplónovy hry* (kultura a umění),
- *Roman* (vychází z Ideálů Pionýra),
- *Život oddílu* (zapojení dětí do řízení oddílu),
- *Oáza* (dětská práva, otevřenost oddílů).

Ke všem těmto programům jsou

zpracovány metodické podklady, které můžete získat objednaním na adrese emoska@pionyr.cz.

V Jihomoravském kraji tradičně pracují takzvané *Pionýrské tábornické oddíly*, zaměřené na přírodu, život v přírodě i její ochranu. Mnoho informací o těchto oddílech, včetně zásad činnosti, jež mohou posloužit i jako inspirace pro další oddíly, najdete na pto.pionyr.cz.

III – CO DĚLAT (VEDOUcí...)

Vybírat můžete i z námětů na aktivity, které se děti sice většinou dotýkají, ale nejsou určeny pro jejich přímé zapojení.

Zahrajte dobrovolníkům

Do této iniciativy se nijak nehlásíte, jde jen o to vybrat si dobrovolníka, kterému chcete touto cestou poděkovat, a nechat mu zahrát písničku s věnováním. Tipy, kde nechat zahrát, i s kontakty najdete na www.umackanidetmi.cz (ale můžete samozřejmě využít i jiná rádia). K poslání poděkování

a věnování do rádia můžete použít i speciální

pohlednice, stačí napsat na emoska@pionyr.cz.

Zdravá pionýrská krev

Chodíte darovat krev? A ostatní vedoucí od vás taky? Tak jste se vlastně už zapojili! Stačí to dotáhnout, vyrazit společně a k tomu se obléct do triček s logem Zdravá pionýrská krev. Získáte je snadno, stačí napsat na e-mail emoska@pionyr.cz.

Opravdu dobrý tábor

Pokud chcete svůj letní tábor uveřejnit v nabídce na projektu Opravdu dobrý tábor, stačí vyplnit elektronický formulář na adrese www.dobrytabor.cz/vstup. Tábor bude viditelný po schválení administrátorem.

Parťáci

Zapojení do tohoto projektu je možné především v době letních táborů, kdy se jich mohou účastnit děti z dětských domovů a dalších obdobných zařízení. Více na partaci.pionyr.cz.

Soutěž etapových her

Přihlášení do soutěže je jednoduché – stačí hru vždy do konce kalendářního roku zaslat na Ústředí Pionýra. Podrobnější informace o soutěži, pravidla i vzorovou osnovu etapové hry najdete na webu ceteh.pionyr.cz.

Dobrodružství na míru

Tento dlouhodobý program, přibližující činnost Pionýra v celé její šíři, byl v září 2012 naplněn týdnem otevřených akcí (viz strany 2, 4 a 5). V budoucnu budou

následovat další akce, o nichž budou s dostatečným předstihem dostupné informace v Mozaice i dalších pionýrských médiích.

IV – PROJEKTY MIMO ORGANIZACI, DO KTERÝCH SE ZAPOJUJEME

Jednorázově může být takových projektů spousta, zde uvádíme dlouhodobé příležitosti, se kterými již máme v Pionýru zkušenost.

Bambiriáda

Zapojení do Bambiriády, ať už formou pomoci s přípravami, nebo přímou účastí na pionýrské expozici, je nutné dohodnout přímo s člověkem, který v daném roce a místě účast Pionýra koordinuje. Kontakt na něj získáte přes svou krajskou organizaci Pionýra.

BHCO

Tato soutěž mění rok od roku pořadatele a s ním se mění i přihlašování na akci – podrobná pozvánka bývá v předstihu přílohou Mozaiky.

Český den proti rakovině

I když je tato sbírka tradičně v květnu, je nutné se na ni hlásit již počátkem roku, aby byl zajištěn odpovídající počet triček, pokladních vaků, kytiček apod. Podrobná informace k přihlášení je každoročně obsažena v Mozaice a na webu chcemepomahat.pionyr.cz. S dotazy se můžete obracet také na e-mailu chcemepomahat@pionyr.cz.

Nevíte si rady, chcete se zeptat? Ozvěte se!

e-mail: ustredi@pionyr.cz
tel.: 234 621 299, 777 248 720
Nevíme sice všechno, ale většinou aspoň víme, kdo to ví! :)

PTEJTE SE ZKUŠENÝCH

Pokud vás zajímá konkrétní typ akcí, nabízáme pár příkladů lidí, PS či KOP s bohatými zkušenostmi a kontakty na ně.

Velké akce

Petra Zavadilová, SKOP (např. RSPO v roce 2009): petra.zavadilova@seznam.cz, Jihočeská KOP (např. RSPO v roce 2007): predseda@jihocesky-pionyr.cz

Soutěž typu Stezka (Setonův závod)

Jihomoravská KOP – Petra Stolařová:
uzlik@severka.org

Pionýrský Sedmikvítek

Radek Zázvůrek, 96. PS Veselí medvědi (Dětská Porta, Melodie, Clona):
detskaporta@detskaporta.cz, PS Kopřivnice (řadu let Rukodělná a výtvarná soutěž):
pionyrkoprivnice@centrum.cz

Český den proti rakovině

Plzeňská KOP (dlouhodobě silná účast):
kancelar@plzenskypionyr.cz

Ledová Praha, koncert Děti dětem

Irena Černá (Ústředí Pionýra):
irena@pionyr.cz

Celkově má oblast akcí a soutěží na starost Sekce výchovy a obsahu činnosti ČRP, aktuální kontakt na ni je tajemnice sekce Líba Nejedlá: liba@pionyr.cz.

Centrální vzdělávací akce (např. Kamínka) má „pod křídly“ Ústřední pionýrské vzdělávací centrum. Jeho garantkou je Lída Kočí: ludmila.koci@seznam.cz.

Řekni, kde ty kytky jsou...

Nevíme sice, kde jsou, ale celkem přesně víme, k čemu jsou. Všechny žluté kytičky, které (nejen) naši dobrovolníci prodali ve středu 16. května – při Českém dni proti rakovině – pomáhají v činnosti Ligy proti rakovině (prevence, výzkum, pomoc nemocným).

Pionýr se do takzvaného Květinového dne zapojil již pošesté, tentokrát prodávali pionýři kvítiky ve více než sedmdesáti městech a obcích ve všech krajích České republiky. Nejsilnější zastoupení bylo v Plzeňském kraji, celkem bylo našich sběračů téměř pět set.

Celkově se jim podařilo prodat přes 45 000 kvítků a na boj s rakovinou přispět částkou 978 221 Kč (průměr na jednu prodanou kytičku 21,69 Kč).

Za šest let účasti tak Pionýr pro největší a nejstarší sbírku u nás vybral přes osm milionů korun – to je číslo, které snad hovoří samo za sebe... Tak nezapomeňte, zase v květnu!

Krátce z ústředí

- Káča nemá a nedá!!!
- Jakub Štáštka se při poradě vždycky nejvíc těší na konec.
- Grafika Matěje potěšily ohlas na novou Mozaiku.
- Rok 2011 už je v archivu.
- Čas v kancelářích ústředí běží zvláště – venku začal podzim, ale tady už je zima.
- Bylo nám líto, že Kaufland už prodává adventní kalendáře, tak nás alespoň už v září navštívil Mikuláš (Novák – syn naší Aničky).
- Anička (a nejen ona) už má z těch fazolí guláš.
- Grafik Matěj byl donucen blíže se seznámit s aplikací MS Word.

- Líbu Nejedlou jsme po dovolené přivítali s velkou radostí, protože přivezla lázeňské oplatky.
- Klíčení sblížilo lidi napříč republikou. Dokonce i několika lidem, kteří na posledním klíčícím víkendy nebyli, po něm zůstalo v puse sladko.
- Na ústředí se dají najít fazole dokonce už i z perníku.
- Zkušenost z jednoho pracovního večeru s notebookem: omývání červeným vínem klávesnici neprospívá.

S nadsledem

„Pane doktore, že vy jste mi předepsal nové léky?“

„Ano, jak jste na to přišel?“

„No ty minulé se při splachování do záchodu potopily a ty nové plavou.“

Ze zimního sídla anglického lorda vyrazí na saních se spřežením jeho žena s dcerou na nákupy do města. Po několika hodinách klidu přijde k pánovi komorník se slovy: „Pane, saně se vracejí.“ Lord se v odpověď zkroutěně zeptá: „Obě?“

Co přináší nový občanský zákoník 2

Každý jsme odpovědný sám za sebe. Podle § 4 odst. 1 nového občanského zákoníku „Má se za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.“ Nabízí se otázka, proč taková zřejmá věc je obsahem zákona a musela být schválena našimi zákonodárskými sbory, aby nakonec byla podepsána prezidentem republiky a oficiálně vyhlášována ve sbírce zákonů.

Doba kamenná vs. doba právní

Žijeme v době právní. Tohle označení jsem si vymyslel sám pro sebe a beru je za vlastní, a když se mne přátelé ptají, co vlastně znamená, vysvětluji je na podobnosti s dobou kamennou, jejíž název je odvozován od materiálu, ze kterého byly vyráběny nástroje a zbraně.

Pro naši dobu, ve které pomocí kamenů problémy a spory řešíme poměrně zřídkka, je typickým nástrojem právo. Společnost, která poznala výhody právních předpisů, soudů, exekutorů, kteří vymohou i tu nejmenší pohledávku, a vězení, kam zavíráme více či méně nepřizpůsobivé občany, dospěla do stádia, kdy začala považovat zákony za všespásné řešení všeho. Jako by obsah zákonů byl odpovědí na základní otázku „vesmíru, života a tak vůbec“.

Jakmile je někomu úzko nebo se dostane do obtížně řešitelné situace, začne se shánět po zákonu či vyhlášce, která by jeho postavení napravila. Z úst politiků, kteří byli účastníky na obchodu, který na první pohled

bije do očí nemravnou vychytralostí a zneužitím postavení, slyšíme, že obchod byl přece legální a žádný zákon porušen nebyl.

Chce se mi dodat, že to v zákonech nebylo proto, že nikoho nenapadlo, že někdo může být tak drzý a sprostý. Ze společnosti se nám vytrácí zdravý rozum, cit pro slušnost a mravnost. Jako příklad nám mohou

sloužit po internetu kolující výsledky soudních sporů před americkými soudy, kde zákazníci, která se polila vařící kávou, je přičteno odškodnění, neboť na kelímku nebylo varování před horkým obsahem, či, z posledních dnů, odškodnění milovníku popcornu, který si způsobil onemocnění plic tím, že vdechoval po řadu let výpary ze sáčku s touto pochutinou, právě vyjmutého z mikrovlnky, neb nevěděl, že je to zhovadilost a na sáčku nebylo před něčím takovým varování. Tento jev není novým. V knize staré téměř sto let Tři muži ve člunu (nebo na toulkách – teď si to nemohu vybavit) od J. K. Jerome jeden z hrdinů popisuje vztah k justičnímu systému na příkladu nočního přepadení: Pokud by k němu poberta přistoupil a domáhal se jeho peněženky, nedal by mu ji. Pokud by neznámý hrozil silou, bránil by se. Pokud by mu však pohrozil, že nároky na peněženku uplatní soudní cestou, dal by mu náš hrdina nejenom peněženku, ale i hodinky a vše, co by měl právě u sebe, vzal nohy na ramena a liboval si, jak levně z této překerní situace vyvázl.

Uzákoněná slušnost

Jaký závěr z toho plyne: zákonodárce zjevně dospěl k závěru, že pokud lidé ztrácejí cit pro normální chování a uvažování, nezbyvá, než je přenést do zákona. V novém občanském zákoníku se tedy ocitla věta, která je v úvodu tohoto článku, dále poměrně významně konstatování, že „nikdo nesmí bezdůvodně těžit z vlastní neschopnosti k újmě druhých,“ a mimo jiné i tyto významné zásady:

- Zákonnému ustanovení nelze přikládat jiný význam, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce; nikdo se však nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu.
- Každé ustanovení soukromého práva lze vykládat jenom ve shodě s Listinou základních práv a svobod a ústavním pořádkem vůbec, se zásadami, na nichž spočívá tento zákon, jakož

i s trvalým zřetelem k hodnotám, které se tím chrání.

Rozejde-li se výklad jednotlivého ustanovení pouze podle jeho slov s tímto příkazem, musí mu ustoupit.

- Každý má povinnost jednat v právním styku poctivě.
- Nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu.
- Zjevné zneužití práva nepoživá právní ochrany.
- Výklad a použití právního předpisu nesmí být v rozporu s dobrými mravy a nesmí vést ke krutosti nebo bezohlednosti urážející obyčejné lidské cítění.
- Nezakazuje-li zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; zakázána jsou však ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti.

Soukromé právo tak chrání důstojnost a svobodu člověka i jeho přirozené právo brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým. Vyvěrá z obecně uznaných zásad spravedlnosti a práva a spočívá tak mj. na tom, že:

- každý má právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí,
- rodina, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany,
- nikdo nesmí pro nedostatek věku, rozumu nebo pro závislost svého postavení utrpět nedůvodnou újmu,
- daný slib zavazuje a smlouvy mají být splněny (chtělo by se říci konečně – pozn. aut.).

Michal Pokorný,
advokát, první zástupce Pionýra

17

16

3

Jsou vám cizí slova vlastní?

Cizích slov kolem sebe slyšíme spoustu, poslední dobou jsou obzvláště populární například korupce a prohibice. Smutné je, když se cizími výrazy někdo učeně ohání a jejich význam nezná. Jak jste na tom vy, případně „vaše“ děti?

Poznámka – ilustrace neslouží jako nápověda, váží se k správným i špatným odpovědím.

1. Vyberte, které vysvětlení slova bezprizorní není správné:

- a) jsoucí bez majetku
- b) jsoucí bez dozoru
- c) nemající domov ani rodiče

2. Jaký je český ekvivalent slova exkluze?

- a) vycházka, návštěva
- b) výjimečnost
- c) vyloučení, vypuštění

3. Čím se zabývá sémiotika?

- a) zabývá se činností v hromadných sdělovacích prostředcích
- b) zkoumá vlastnosti znaků a znakových soustav, které mají svůj určitý význam
- c) zabývá se řečnictvím

4. Kdo / co je to noticka?

- a) čekatelka řeholního stavu
- b) drobná zpráva, poznámka v novinách
- c) hvězda

5. O čem pojednávají středověké knihy zvané bestiáře?

- a) o životě zvířat a jejich symbolice
- b) o činech světců
- c) o léčivých účincích bylinek

6. Uvedte český ekvivalent slova verifikace:

- a) rozhodnutí, rozsudek
- b) zamítnutí
- c) ověření, potvrzení

7. Co znamená slovo heroína?

- a) droga
- b) narkomanka
- c) hrdinka

8. Které z uvedených slov neznámá totéž co revokovat?

- a) dráždit
- b) odvolat
- c) vybavit

9. Kdo nebo co je to zoofág?

- a) milovník zvířat
- b) masožravec
- c) uzavřená rakev k uložení mrtvého těla zvířete

10. Co je to inventura?

- a) vyzvání, oslovení
- b) zjišťování stavu hospodářských prostředků a jejich zdrojů k určitému dni
- c) slovní nebo písemné napadení

11. Co znamená slovo endemit?

- a) druh vyskytující se pouze na určitém území
- b) horská bylina s modrým zvonkovitým květem
- c) odborný výraz pro pozdní dobu kamennou

12. Co znamená slovo degradace?

- a) znetvoření někoho/něčeho
- b) zbavení funkce, resp. zařazení na nižší stupeň
- c) zbožňování někoho/něčeho

13. Kdo nebo co je to jurista?

- a) důstojnická hodnost
- b) zástupce biskupa
- c) znalec práva

14. Co je to alibismus?

- a) filozofický směr
- b) umělecký směr
- c) snaha o únik od odpovědnosti

15. Co je to polonéza?

- a) chemická syntéza polyamidu
- b) tradiční polský tanec v ¾ taktu
- c) vývojové stadium medúz

16. Kdo nebo co je to kroketa?

- a) žena snažící se nápadně upoutat pozornost mužů
- b) smažená placička nebo kulička z bramborového těsta
- c) druh bojové lodi

17. Co znamená slovo begonie?

- a) křehká tropická bylina
- b) amulet z barevných sklíček
- c) skládaná sukně

13

4

7

15

9

5

1. 10. 1952 se narodil Ivan Sekyra, kytarista (ABRAXAS) a dokumentarista (zemřel 30. června 2012)

2. 10. 1452 se narodil Richard III., anglický král (zemřel 22. srpna 1485). Byl posledním králem pocházejícím z rodu Yorků a jeho porážka v bitvě u Bosworthu je považována za vyvrcholení Války růží a konec dynastie Plantagenetů.

2. 10. 1912 se narodil Frank Malina, vědec českého původu a jeden z prvních amerických „raketových inženýrů“ (zemřel 9. listopadu 1981).

3. 10. 1932 získal Irák nezávislost na Velké Británii.

3. 10. 1952 byl poprvé zaznamenán obraz na magnetickou pásku.

5. 10. 1842 byla v Plzni pod vedením sládky Josefa Grolla uvařena první várka pilsenského piva.

9. 10. 1922 se narodil český filmový režisér Ladislav Rychman (muzikál Starci na chmelu) (zemřel 1. dubna 2007).

10. 10. 732 porazili Frankové vedení Karlem Martelem muslimské vojsko v bitvě u Tours, čímž byla zastavena islámská expanze na Západě.

12. 10. 1492 objevil janovský mořeplavec Kryštof Kolumbus při hledání cesty do Indie Ameriku.

12. 10. 1812 se narodil Ascanio Sobrero – italský chemik, objevitel nitroglycerinu (zemřel 26. května 1888).

14. 10. 1962 vyfotografoval špionážní letoun U-2 sovětské raketové základny

19. 10. 1862 se narodil francouzský filmový tvůrce Auguste Marie Lumière (zemřel 10. dubna 1954).

20. 10. 1952 se narodil Josef Váňa, český žokej a trenér.

24. 10. 1942 zemřela Anna Letenská, která byla považována za největší komickou herečkou své generace. Ona a její manžel, architekt Vladislav Čaloun, pomohli rodině lékaře, který ošetřil jednoho z parašutistů, kteří spáchali atentát na říšského protektora Reinharda

Heydricha. Manžela herečky zatkl a věznilo gestapo. Jí bylo na naléhání producenta a šéfa Lucerna filmu Miloše Havla povoleno dokončit film. Hned po skončení natáčení byla zatčena, uvězněna, vyslýchána a nakonec převezena do koncentračního tábora Mauthausen, kde byla 24. října 1942 zastřelena ranou do týla. Bylo jí osmatřicet let. Komedie „Přijdu hned“ byla v kinech uvedena dva měsíce po její popravě, 25. prosince 1942.

na Kubě. Dramaticky se vystupňovalo napětí v Kubánské krizi.

17. 10. 538 př. n. l. vstoupil perský král Cyrus II. do Babylónu, kde osvobodil Židy ze 70 let trvajícího zajetí a vyhlásil první prohlášení lidských práv.

18. 10. 1922 byla ve Velké Británii založena BBC.

18. 10. 1932 se narodil Jiří Němec, psycholog, filosof, překladatel a jeden z iniciátorů Charty 77 (zemřel 4. října 2001).

19. 10. 1812 Napoleon utíká od Moskvy.

27. 10. 1782 se narodil Niccolò Paganini, italský houslový virtuóz a skladatel (zemřel 27. května 1840).

27. 10. 1952 se narodil Roberto Benigni, italský herec a režisér (držitel Oskara za film Život je krásný).

28. 10. 1922 – Benito Mussolini uchoпил moc v Itálii při takzvaném „Pochodu na Řím“, aby se stal o pár dní později nejmladším premiérem v historii Itálie.

31. 10. 1892 – Arthur Conan Doyle vydal knihu Dobrodružství Sherlocka Holmese.

Tajemství dlouhověkosti nejstarších lidí na světě

Muži z Hongkongu drží světový primát v dlouhověkosti již více než deset let. Ženy poprvé za čtvrt století předstihly Japonky. Tajemství jejich dlouhověkosti prý tkví v jejich životním stylu, ve fyzické a duševní aktivitě, tradiční hongkongské kuchyni a dokonce mahdžongu, staré čínské hře, která cvičí paměť. Hongkong je na první pohled malé území mrakodrapů s odporným ovzduším, zběsilým životním rytmem a smrtelnými pandemiemi. Proč se jeho obyvatelé dožívají nejvyššího věku na světě? Hongkongská kuchyně je známá vařenými rybami a zeleninou, připravovanými bez nasycených tuků, které ucpávají tepny. Cvičení Tai-či údajně zlepšuje rovnováhu a posiluje srdce. V Hongkongu také nemají stanovený věk pro odchod do důchodu a často mů-

žeme vidět sedmdesátníky či osmdesátníky prodávat v obchodě, na tržištích nebo pracovat v restauracích po boku mladších. Staří lidé, kteří nepracují, trpí prázdnotou, což způsobuje duševní stres.

NASA se obává, že Curiosity narazí na Marsu na vodu

Vědci z amerického Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA) vkládají do mise vozidla Curiosity na Marsu velké naděje, ale nechtěli by jednu věc – aby narazilo na vodu. Hrozilo by totiž, že by mikroorganismy, kterými jsou možná kontaminovány vrtáky Curiosity, mohly při styku s vodou přežít (vrtáky se mohly kontaminovat při otevření a zpevnování ochranného pouzdra, kvůli obavě, aby vydržely přistání). Pro vědce je kontaminace jiné planety morálním i praktickým problémem. „Dozvídáme se stále víc a víc o Marsu a o ohromující schopnosti živých organismů přežít,“ řekl mluvčí Planetary společnosti v Pasadeně Bruce Betts. „Nebylo by tragické, kdyby nějaká budoucí expedice na Marsu objevila život a potom se zjistilo, že narazila na život ze Země?“ dodal.

Lapače snů

Lapače snů pocházejí od indiánů, kteří věřili, že zachytávají dobré sny a po peříčkách je spouštějí do naší spící mysli. Někde se také můžete dočíst, že pomáhaly ve snu bloudící duši vrátit se zpět do těla. V dnešní době se staly lapače snů velmi oblíbenou dekorací v našich obydlích. Jak si vyrobit vlastní lapač snů pro klidné spaní třeba na některé z výprav vám vysvětlí děti z Pionýrského letního tábora Údolí slunce.

Materiál: ohebné proutky (na podzim je s nimi trochu potíže, ale dají se najít vrbové, lískové či jiné stále pružné), bavlnky, zbytky vlny, provázek, korálky, peříčka.

Pomůcky: nožik, nůžky.

Z PS Údolí slunce vám přejeme pěkné sny
Pimpa

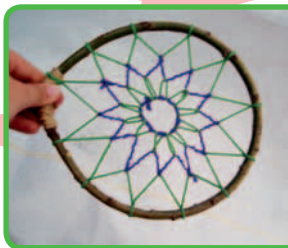
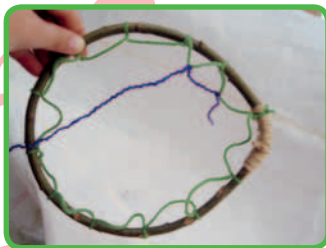
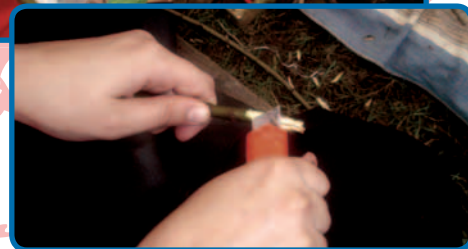
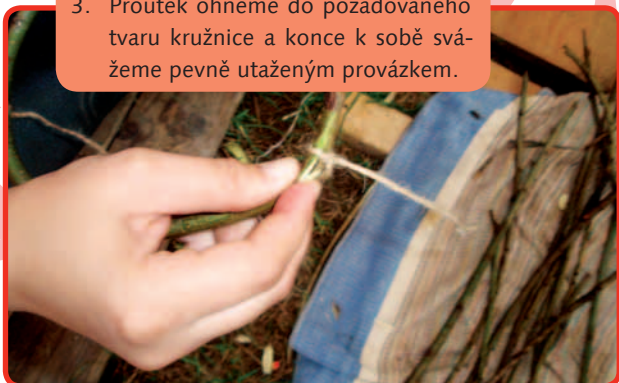
1. Nejprve je třeba najít vhodné ohebné proutky. Pro zlepšení jejich pružnosti je možné je přes noc namočit.

2. Proutky si upravíme na potřebnou délku cca 50–100cm a na obou koncích seřízneme po délce přibližně 5cm na polovinu průměru. Seříznutí zajistí, aby se nám v místě budoucího spoje netvořil příliš velký hrbol.

3. Proutek ohneme do požadovaného tvaru kružnice a konce k sobě svážeme pevně utaženým provázkem.

4. Následuje vyplétání kružnice pestrobarevnými bavlnkami či vlnou. Osvědčilo se vyplétat od proutku směrem do středu. Používá se jednoduchý drhací uzlík. Mezi uzlíky nechávejte kousek bavlnky prověšený, pokaždé stejně dlouhý. Následující řadu vyplétání navazujete právě na vzniklé obloučky. Barvy je možné střídat podle vlastního uvážení. Pro zkrášlení můžete občas navléknout i korálky. Ve středu se jen sváží vzniklá oka k sobě posledním kouskem bavlnky.

5. Následuje omotání proutku bavlnkou, tak abychom zakryli uzlíky a svázání proutku.

6. Na závěr stačí na zbytek bavlnky zavěsit nějaká ta peříčka nebo jiné drobné předměty a je hotovo.

Vyplétat můžete i jinými způsoby. Mladší děti mohou jen navazovat bavlnky cik cak – z jedné strany na druhou. Zatímco starší slečny dokážou vytvořit neuvěřitelné obrazy.